

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ТЕХНОЛОШКЕ ШКОЛЕ
У ПАРАЋИНУ
од школске
2021/2022. до 2025/2026. године**

Јун 2021. године

Адреса: др Драгољуба Јовановића бр. 2

Број телефона и факса: 035/561 697; директор: 569 504

Интернет адреса: tehnoloska@mts.rs

Број регистрације у судском регистру: 5-76-00

Шифра делатности: средње стручно образовање 85.32

Матични број: 07352468

PIB: 100875555

Текући рачун школе: ред.:840-1154660-18; соп.: 840-1154666-97

У сарадњи са свим запосленима Школски програм за период 2021/22. до 2025/26. године обликовао је Стручни актив који чине:

- **Ивана Миливојевић, психолог - стручни сарадник**
- **Вања Нешић, стручни сарадник - библиотекар**
- **Александра Бошковић Трифуновић, наставник фармацеутске групе предмета**
- **Душица Љубеновић, наставник француског језика**
- **Милица Милетић, наставник српског језика и књижевности**

САДРЖАЈ

	ВОДЕЋЕ ИДЕЈЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	5
1.	ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	6
1.1.	ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	7
2.	ПРОГРАМИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	14
2.1.	ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ ПО РАЗРЕДИМА И ОДЕЉЕЊИМА ЗА ШКОЛСКУ 2020/2021. ГОДИНУ	15
3.	ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	16
3.1.	ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ НАСТАВНИХ ПРОГРАМА	16
3.2.	НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ПРВИ РАЗРЕД	18
3.3.	НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД	22
3.4.	НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД	25
3.5.	НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	28
4.	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА И ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГЊУЋА, НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА, ПРОГРАМА ДРУГИХ ОБЛИКА СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ	30
4.1.	РЕДОВНА НАСТАВА	32
4.2.	БЛОК НАСТАВА	32
4.3.	РАЗРЕДНИ И ПОПРАВНИ ИСПИТИ	32
4.4.	МАТУРСКИ И ЗАВРШНИ ИСПИТ ЗА РЕДОВНЕ УЧЕНИКЕ	33
4.5.	ИСПИТНИ РОКОВИ ЗА ВАНРЕДНЕ УЧЕНИКЕ	33
4.6.	СЕДНИЦЕ ОДЕЉЕЊСКИХ ВЕЋА ЗА УТВРЂИВАЊЕ УСПЕХА УЧЕНИКА	33
4.7.	УПИС УЧЕНИКА	33
4.8.	ОСТАЛИ ПОСЛОВИ	34
4.9.	ЦИЉЕВИ И ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА И КЊУЧНИ ЗАДАЦИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА	34
4.9.1.	ОПШТИ ЦИЉЕВИ, ПРИНЦИПИ И ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА	34
4.9.2.	ЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНОГ РАДА	34
4.9.3.	ВАСПИТНИ РАД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ	34
4.9.4.	ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	35
4.9.5.	ПРИМЕНА САВРЕМЕНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ РАДА	35
4.9.6.	РАСПОРЕД ЧАСОВА	35
4.9.7.	ОСАВРЕМЕЊИВАЊЕ РАДА УЧЕНИКА	35
4.9.8.	ДОПУНСКА НАСТАВА	35
4.9.9.	ДОДАТНА НАСТАВА	36
4.9.10.	РАД ОДЕЉЕЊСКИХ СТАРЕШИНА	37
4.9.11.	КУЛТУРНЕ И ДРУГЕ ПОТРЕБЕ УЧЕНИКА	37
4.9.12.	СТИМУЛИСАЊЕ УЧЕНИКА	38
4.9.13.	ДЕЖУРСТВО УЧЕНИКА	38
4.9.14.	ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	38
4.9.15.	ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА	38

5.	ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	39
6.	ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	41
6.1.	ДРАМСКА СЕКЦИЈА	41
6.2.	ЛИНГВИСТИЧКА СЕКЦИЈА	41
6.3.	РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА	44
6.4.	НОВИНАРСКА СЕКЦИЈА	45
6.5.	СПОРТСКА СЕКЦИЈА	46
6.6.	СЕКЦИЈА „УЧЕНИЧКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА“	46
6.7.	ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА	47
6.8.	ХОРСКА СЕКЦИЈА	48
6.9.	ШАХОВСКА СЕКЦИЈА	49
7.	ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	52
8.	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ	52
9.	ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛОЕ	53
10.	ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ	54
11.	ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	55
12.	ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	56
13.	ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	61
14.	ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	69
15.	ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	70
16.	ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	71
17.	ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА	73
18.	ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ ЗДРАВЉА НА РАДУ	77
19.	ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ	79
20.	ИДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ	81
21.	ОСТАЛИ ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И САДРЖАЈИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	82

ВОДЕЋЕ ИДЕЈЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм садржи све садржаје, процесе и активности који имају за циљ остваривање циљева и задатака образовања и васпитања на начин да се промовишу интелектуални, лични, друштвени и физички развој ученика.

Уз прописани наставни програм, школски програм садржи и оне активности и садржаје које можемо сматрати неформалним, а представљају својеврсни спецификум школе, заштитни знак њеног имиџа.

При изради Школског програма стављен је нагласак на специфичност школе и средине у којој школа делује. Средиште и полазиште рада на садржајима Школског програма јесу потребе и интереси наших ученика, родитеља и локалне заједнице, а све у циљу остваривања тенденције оптималног развоја и аутономије школе.

Битне претпоставке у остваривању циљева постављених у Школском програму су: постојање стручних компетенција наставника, квалитетна сарадња на релацији родитељ – школа, подршка и помоћ локалне заједнице.

Поједини делови школског програма иновирају се и надограђују у току његовог остваривања.

Сврха: Остваривање прописаних наставних планова и програма, кроз обавезне, изборне и факултативне предмете и активности на начине којима се уважавају потребе, могућности и интересовања ученика и родитеља и специфичности школе и локалне самоуправе.

Циљеви и задаци:

- Развој интелектуалних капацитета и знања ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живи у складу са развојним потребама и могућностима и интересовањима, као и стицање одговарајућих стручних знања неопходних за ступање у свет рада.
- Неговање и развијање свести о потреби континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере с обзиром на неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада.
- Преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у учењу, што је предуслов и за касније сналажење у послу и каријери.
- Учење конципирано садржајно и методички тако да води рачуна о примени теоријских знања у практичном контексту.

- **Стицање сазнања, развијање способности и вештина и усвајање вредности које су претпоставке за целовит развој личности и за компетентан, одговоран и ангажован живот у савременом друштву у духу поштовања људских права и основних слобода, мира, толеранције, равноправности полова, разумевања и пријатељства међу народима, етничким, националним и верским групама.**
- **Увођење у наставну праксу савремених и ефикасних метода рада са ученицима.**
- **Прилагођавање организације наставног процеса у школи између осталог и условима који одговарају условима на радном месту.**
- **Успостављање вишег нивоа корелације међу наставним предметима/модулима.**
- **Пружање могућности и стварање услова како би ученици могли и да остваре своје креативне потенцијале кроз организовање ваннаставних активности примерених узрасту и интересовањима ученика.**

1.1. Полазне основе за израду школског програма:

- Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/17, 27/18-др закон, 10/19 и 6/20 члан 61)
- Закон о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС“, бр. 55/2013, 101/17, 27/18-др. закон и 6/20 члан 10 и члан 11)

Списак прописа донетих на основу Закона о основама система образовања и васпитања:

- Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Службени гласник РС", бр. 46/19 и 104/20),
- Правилник о педагошком асистенту и андрагошком асистенту („Службени гласник РС“, број 87/19)
- Правилник о општинском савету родитеља („Службени гласник РС“, број 72/18);
- Правилник о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада („Службени гласник РС“, број 68/18);
- Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 22/16)
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику ("Службени гласник РС", 80/18)
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74/18)

Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика и одраслих са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитној групи, односно другој школи и породици ("Службени гласник РС", број 70/18)

Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства ("Службени гласник РС", број 65/18)

Одлука о мрежи јавних средњих школа ("Службени гласник РС", бр. 49/18, 62/18 и 94/18)

Правилник о педагошкој норми свих облика образовно-васпитног рада наставника и стручних сарадника у средњој школи ("Просветни гласник", бр. 1/92, 23/97, 2/00 и 15/19)

Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника ("Просветни гласник", број 5/12)

Правилник о стандардима квалитета рада установе ("Службени гласник РС", Просветни гласник", број 14/18)

Правилник о вредновању квалитета рада установа ("Службени гласник РС", број 10/19)

Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја ("Просветни гласник", број 5/11)

Правилник о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета ("Службени гласник РС", број 117/13)

Правилник о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 38/13)

Правилник о ближим условима за избор директора установа образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 108/15)

Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника ("Службени гласник РС", бр. 22/05, 51/08, 88/15, 105/15 и 48/16)

Правилник о полагању стручног испита за секретара установа образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 8/11)

Правилник о програму обуке и полагању испита за лиценцу за директора установе образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 63/18)

Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 82/15 и 59/20)

Правилник о упису ученика у средњу школу („Службени гласник РС“, бр. 76/20 и 94/20)

Правилник о организацији и остваривању екскурзије у средњој школи („Службени гласник РС“, број 30/19)

Правилник о стручно педагошком надзору ("Службени гласник РС", број 87/19)

Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/15, 84/15, 73/16, 45/18, 106/20 и 115/20)

Правилник о календару образовно-васпитног рада средњих школа за школску 2020/2021. годину („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 6/20, 17/20 и 18/20);

Правилник о Јединственом информационом систему просвете ("Службени гласник РС", бр. 81/19)

Правилник о ближим условима у поступку доделе јединственог образовног броја ("Службени гласник РС", бр. 81/19)

Правилници: о плану и програму наставе и учења

Правилник о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама ("Просветни гласник", бр. 6/90, 4/91, 7/93, 17/93,

1/94, 2/94, 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10, 8/10, 11/13, 14/13, 16/13, 5/14, 3/15, 11/16, 13/18, 15/19 и 15/20 и 30/19 – др. пропис)

Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за средње школе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 6/03, 23/04, 9/05 и 11/06)

Правилник о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада **Пољопривреда, производња и прерада хране** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 9/18)

Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Пољопривреда, производња и прерада хране („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 9/18, 3/21)

Правилник о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Пољопривреда, производња и прерада хране („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 6/12, 1/13, 10/16, 11/16 и 13/18)

Правилник о наставном плану и програму стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Пољопривреда, производња и прерада хране („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 6/12, 2/13, 3/14, 5/14, 10/16, 5/17, 2/20 и 11/20)

Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада Пољопривреда, производња и прерада хране (“Просветни гласник”, бр. 1/93, 1/94, 1/96, 2/01, 5/02, 10/06, 5/11, и „Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 6/12, 5/13, 11/13, 14/13 и 9/18)

Правилник о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада **Здравство и социјална заштита** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 10/19)

Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада Здравство и социјална заштита („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 10/19)

Правилник о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Здравство и социјална заштита („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 7/14, 11/16 и 13/18)

Правилник о наставном плану и програму стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Здравство и социјална заштита („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 7/14, 11/14, 9/15, 2/16, 3/17 и 3/18)

Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада Здравство и социјална заштита (“Просветни гласник”, бр. 2/93, 6/95, 6/02, 13/02, 1/07, 13/07, 2/08, 2/09, 6/10, и „Службени гласник РС– Просветни гласник“, бр. 8/13, 11/13, 14/13, 7/14, 9/15, 10/19 и 1/21)

Правилник о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада остало – **личне услуге** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 14/19)

Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада остало – личне услуге („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 14/19)

Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада остало - личне услуге (“Просветни гласник”, бр. 4/93, 5/02, 13/02, 3/07, 23/07, и „Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 7/13, 11/13, 14/13 и 14/19)

Правилник о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада **Хемија, неметали и графичарство** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/18, 7/19, 12/20 и 1/21)

Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада Хемија, неметали и графичарство („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/18, 7/19, 9/19, 12/20 и 1/21)

Правилник о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Хемија, неметали и графичарство („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 7/14, 11/16 и 13/18)

Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 8/15, 11/16, 13/16, 2/17, 13/18, 7/19, 2/20, 14/20, 15/20 и 1/21)

Правилник о врсти стручне спреме наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама ("Просветни гласник", бр. 5/91, 1/92, 21/93, 3/94, 7/96, 7/98, 3/99, 6/01, 3/03, 8/03, 11/04, 5/05, 6/05, 2/07, 4/07, 7/08, 11/08, 5/11, 8/11, и "Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 9/13. 6/14, 5/15, 8/15, 16/15 и 21/15) – примењују се чл. 1, 21 и 21а

Правилник о степену и врсти образовања наставника **из општеобразовних предмета**, стручних сарадника и васпитача у стручним школама ("Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, бр. 81/17 и 48/18)

Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама у подручју рада **Хемија, неметали и графичарство** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 21/15, 11/16, 2/17, 13/18, 7/19 и 1/21)

Правилник о врсти образовања наставника и помоћних наставника у стручним школама које остварују наставни план и програм огледа за образовне профиле техничар за козметичку технологију, техничар за графичку припрему и техничар за обликовање графичких производа ("Просветни гласник", бр. 21/04, 17/06 и 4/09)

Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама у подручју рада **Личне услуге** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 16/15)

Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама у подручју рада **Здравство и социјална заштита** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 21/15, 11/16, 13/18, 5/19, 2/20 и 14/20)

Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама у подручју рада **Пољопривреда, производња и прерада хране** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/15, 10/16, 2/17, 13/18, 2/20, 14/20 и 1/21)

Правилник о врсти образовања наставника и помоћних наставника у стручним школама које остварују наставни план и програм огледа за образовне профиле пољопривредни техничар, ветеринарски техничар, прехранбени техничар, руковалац - механичар пољопривредне технике, месар, пекар и прерађивач млека ("Просветни гласник", бр. 15/04, 13/05 и 17/07)

Правилници: Нормативи простора, опреме и наставних средстава

Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање планова и програма образовања и васпитања за стручне предмете за образовне профиле у стручним школама за подручје рада **Пољопривреда, производња и прерада хране** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 16/15, 10/16 и 13/18)

Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање наставних планова и програма образовања и васпитања за стручне

предмете за образовне профиле у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручним школама у подручју рада **Здравство и социјална заштита** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 17/15 и 10/19)

Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање наставних планова и програма образовања и васпитања за стручне предмете за образовне профиле у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручним школама у подручју рада **Хемија, неметали и графичарство** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 16/15, 14/18, 7/19, 2/20, 14/20 и 1/21)

Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање наставних планова и програма образовања и васпитања за стручне предмете за образовне профиле у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручним школама у подручју рада **Лишне услуге** ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 16/15)

Прописи донети на основу Закона о средњем образовању и васпитању

Правилник о упису ученика у средњу школу ("Службени гласник РС", бр. 76/20 и 94/20)

Правилник о евиденцији у средњој школи ("Службени гласник РС", број 56/19)

Правилник о јавним исправама које издаје средња школа ("Службени гласник РС", број 56/19)

Правилник о дипломама за изузетан успех ученика у средњим школама ("Службени гласник РС", бр. 37/93 и 43/15)

Правилник о реализацији практичне наставе и професионалне праксе ("Службени гласник РС", број 112/20)

Правилник о Програму опште и уметничке матуре ("Службени гласник РС – Просветни гласник", број 11/17)

Правилник о Програму стручне матуре и завршног испита ("Службени гласник РС – Просветни гласник", број 1/18)

Прописи донети на основу Закона о уџбеницима

Каталог уџбеника за први разред средње школе – гимназије и средње стручне школе ("Службени гласник РС - Просветни гласник" број 6/19)

Правилник о плану уџбеника за стручне предмете у стручним школама („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 6/16)

Правилник о плану уџбеника („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 9/16, 10/16-исправка, 10/17 и 11/19)

Правилник о плану уџбеника за стручне предмете у стручним школама („Службени гласник РС - Просветни гласник“, број 6/16)

Прописи донети на основу Закона о дуалном образовању

Правилник о начину распоређивања ученика за учење кроз рад („Службени гласник РС, број 102/18)

Правилник о ближим условима, начину рада, активностима и саставу Тима за каријерно вођење и саветовање у средњој школи која реализује образовне профиле у дуалном образовању („Службени гласник РС, број 2/19)

Општа акта школе

Статут (дел.бр. 341/2 од 22.3.2018., 303 од 21.3.2019., 228 од 28.2.2020.и 1209 од 2.10.2020.г.)

Правилник о организацији и систематизацији послова (дел.бр. 308 од 16.3.2018., 1298 од 13.9.2018., 527 од 22.5.2019., и 762 од 14.7.2020.г.)

Правилник о васпитној, васпитно – дисциплинској и материјалној одговорности ученика (дел.бр. 437/2 од 12.4.2018.г. и 563 од 29.5.2019.г.)

Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности запослених (дел.бр. 438/2 од 12.4.2018.г.)

Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика (дел.бр. 439/2 од 12.4.2018.г.)

Правилник о похваљивању и награђивању ученика и избору ученика генерације (дел.бр. 440/2 од 12.4.2018.г.)

Правилник о испитима за редовне ученике (дел.бр. 441/2 од 12.4.2018.г. и 565 од 29.5.2019.г.)

Правилник о испитима за ванредне ученике (дел.бр. 442/2 од 12.4.2018.г. и 567 од 29.5.2019.г.)

Правилник о вредновању облика стручног усавшавања (дел.бр. 443/2 од 12.4.2018.г.)

Правилник о правилима понашања и међусобним односима ученика, родитеља односно других законских заступника ученика и запослених (дел.бр. 444/2 од 12.4.2018.г.)

Правилник о правима и обавезама запослених у области безбедности и здравља на раду (дел.бр. 447/2 од 13.4.2018.г.)

Акт о процени ризика на радном месту и радној околини (дел.бр. 1826 од 5.12.2018. и 793 од 7.8.2020.г.)

План примене мера безбедности и здравља на раду 443 од 29.5.2020. и 1035 од 4.9.2020.г.)

Програм оспособљавања за безбедан и здрав рад (604 од 5.5.2016. и 803 од 23.6.2016.г.)

Правилник о поступку унутрашњег узбуђивања (дел.бр. 448/2 од 13.4.2018.г.)

Правилник о ближем уређивању поступка набавки (дел.бр. 107 од 25.1.2021.г.)

Правилник о буџетском рачуноводству (дел.бр. 450/2 од 13.4.2018.г.)

Правила заштите од пожара (дел.бр. 966/1 од 13.9.2013., 451/2 од 13.4.2018.г.,)

Програм основне обуке запослених из заштите од пожара дел.бр. 966/2 од 13.9.2013. и 452/2 од 13.4.2018.г.)

Пословник о раду Школског одбора (дел.бр. 436 од 12.4.2018.г.и 1465 од 20.11.2020.г.)

Пословник о раду Савета родитеља (дел.бр. 1162 од 30.9.2020.г.)

Пословник о раду Ученичког парламента (дел.бр. 1146 од 29.9.2020.г.)

Правилник о начину евидентира и праћења деуштвено корисног односно хуманиртарног рада и извештавања о његовим ефектима (дел.бр. 1871 од 17.12.2018.г.)

Развојни план Технолошке школе

2. ПРОГРАМИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сви програми образовања и васпитања школе остварују се на српском језику и то у оквиру четири подручја рада:

➤ ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО

- техничар за хемијску и фармацеутску технологију – 4. степен стручности
- техничар за заштиту животне средине – 4 степен стручности

➤ ПОЉОПРИВРЕДА, ПРОИЗВОДЊА И ПРЕРАДА ХРАНЕ

- пекар – 3 степен стручности
- оператер у прехранбеној индустрији– 3. степен стручности
- прехранбени техничар - 4 степен стручности

➤ ЛИЧНЕ УСЛУГЕ

- фризер – 3. степен стручности
- женски фризер – 3 степен стручности
- педикир и маникир – 3. степен стручности

➤ ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Фармацеутски техничар – 4. степен стручности
- Санитарно – еколошки техничар – 4 степен стручности

2.1. ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ ПО РАЗРЕДИМА И ОДЕЉЕЊИМА ЗА ШКОЛСКУ 2021/2022.

Разред одељење	Број ученика	Образовни профил	Одељењски старешина
Први разред			
I ₁	31	Фармацеутски техничар	Милетић Валентина
I ₂	29	Техничар за хемијску и фармацеутску технологију	Бранковић Дејан
I ₃	27	Техничар за заштиту животне средине технологију	Милановић Анђелка
I ₄	17	Пекар/Оператер у прехрамбеној	Станојевић Глишић Александра
I ₅	29	Фризер	Богдановић Владан
Други разред			
II ₁	30	Фармацеутски техничар	Миленковић Шумадинка
II ₂	31	Техничар за хемијску и фармацеутску технологију	Петровић Каја
II ₃	17	Техничар за заштиту животне средине	Павловић Маја
II ₄	15	Пекар/Оператер у прехрамбеној индустрији	Гроздановић Станислав
II ₅	30	Женски фризер/ Педикир и маникир	Тосић Игор
Трећи разред			
III ₁	31	Фармацеутски техничар	Вуковић Анђелка
III ₂	30	Санитарно – еколошки техничар	Ивановић Зорица
III ₃	27	Техничар за заштиту животне	Милетић Милица
III ₄	25	Оператер у прехрамбеној индустрији	Томић Милоје
III ₅	31	Женски фризер, педикир	Лешјанин Надежда
Четврти разред			
IV ₁	30	Фармацеутски техничар	Раденковић Милка
IV ₂	26	Санитарно – еколошки техничар	Бошковић Емина
IV ₃	15	Техничар за заштиту животне средине	Адамовић Матић Биљана

3. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

3.1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ НАСТАВНИХ ПРОГРАМА

Образовно васпитни рад се остварује на основу наставних планова и програма и то према подручјима рада:

Хемија неметали и графичарство

- **Техничар за хемијску и фармацеутску технологију –**
- општеобразовни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр 7/19

- стручни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр 7/19

- **Техничар за заштиту животне средине**
- општеобразовни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр 6/90 и *Просветни гласник* бр. 4/91, 7/93, 17/93, 1/94, 2/94, 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 6/03, 10/03, 11/13, 14/13, 11/16

- стручни предмети

Остали стручни предмети, Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр.10/05, 10/13. Техничко цртање и машински елементи Сл.гл. РС *Просветни гласник* бр. 11/93, 7/02.

Пољопривреда производња и прерада хране

- **Прехрамбени техничар**

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 15/2004

Сл. гл. РС *Просветни гласник* бр. 13/2005

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 5/2011

Сл. гл. РС *Просветни гласник* бр. 6/2012

Сл. гл. РС *Просветни гласник* бр.11/2020

- **Оператер у прехрамбеној индустрији**
- општеобразовни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 9/18

- стручни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 9/18, 3/21

- **Пекар**
- општеобразовни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 6/12, 11/16

- стручни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 6/12, 11/16

Личне услуге:

- **Женски фризер, Фризер**
- општеобразовни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр.6/90, 4/91, 4/93, 5/02, 13/02, 3/07

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр.14/19

- стручни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 23/07, 7/13, 11/13

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр.14/19

- **Педикир и маникир**
- општеобразовни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр.6/90, 4/91, 4/93 и 11/16.

- стручни предмети

Сл.гл.РС *Просветни гласник* бр. 23/07.

- програм рада стручног сарадника – психолога
- програм рада стручног сарадника – библиотекара

Сл.гл. .РС *Просветни гласник* бр. 5/12.

Здравство и социјана заштита

- **Фармацеутски техничар**

Сл.гл. .РС *Просветни гласник* бр. 6/02,7/2014, бр 9/2015, 11/14, 11/16.

- **Санитарно еколошки техничар**
- општеобразовни предмети

Сл.гл. .РС *Просветни гласник* бр 11/2013

- стручни предмети

Сл.гл. .РС *Просветни гласник* бр 8/2013

3.2. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ФАРМАЦЕУТСКИ ТЕХНИЧАР			
р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред	
		број часова	
бр	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		19+2	627+66+30 Б
1.	Српски језик и књижевност	3	99
2.	Страни језик	2	66
3.	Физичко васпитање	2	66
4.	Математика	2	66
5.	Биологија	2	66
6.	Историја	2	66
7.	Рачунарство и информатика	0+2	0+66
8.	Ликовна култура	/	30 Б
9.	Географија	2	66
10.	Физика	2	66
11.	Хемија	2	66
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9+1	297+33+90 Б
1.	Анатомија и физиологија	3	99
2.	Фармацеутско технолошке операције и поступци	1+1	33+33+30 Б
3.	Хигијена и здравствено васпитање	2	66
4.	Латински језик	2	66
5.	Медицинска етика	1	33
6.	Прва помоћ	/	60 Б
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	33
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	33
	Укупно А + Б + В	21+10+1	1056+120 Б
	Укупно А + Б + В	32	1176

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред	
		број часова	
Б р.	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		19+2	665+70
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Историја	2	70
4.	Физичко васпитање	2	70
5.	Математика	3	105
6.	Рачунарство и информатика	0+2	0+70
7.	Музичка уметност	1	35
8.	Географија	2	70
9.	Физика	2	70
10.	Биологија	2	70
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6+4	210+140+60 Б
1.	Општа и неорганска хемија	4+4	140+140
2.	Техничко цртање и машински елементи	2	70
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно А + Б + В	21+10+1	735+350+60 Б
	Укупно А + Б + В	32	1145

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ			
р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред	
		број часова	
бр	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		16+2	560+70
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	3	105
5.	Биологија	2	70
6.	Историја	2	70
7.	Рачунарство и информатика	0+2	0+70
8.	Географија	2	70
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6+6	210+210+60 Б
1.	Физика	2	70
2.	Општа и неорганска хемија	4+4	70
3.	Техничко цртање са машинским елементима	0+2	70
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно А + Б + В	18+12+1	630+420+60 Б
	Укупно А + Б + В	31	1110

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ОПЕРАТЕР У ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред	
		број часова	
Рб	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		12+2	408+68
1.	Српски језик и књижевност	3	102
2.	Страни језик	2	68
3.	Физичко васпитање	2	68
4.	Математика	2	68
5.	Рачунарство и информатика	0+2	0+68
6.	Историја	2	68
7.	Екологија и заштита животне средине	1	34
	Б. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9+6	306+204+90Б
1.	Физика	2	68
2.	Хемија	2	68
3.	Исхрана људи	1	34
4.	Операције и мерење у прехранбеној производњи	2+2	68+68
5.	Производња прехранбених производа	0+4	0+136
6.	Прехранбена технологија	2	68
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	34
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	34
	Укупно А + Б + В	14+15+1	476+510+90Б+34
	Укупно А + Б + В	30	1110

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ПЕКАР			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	I разред	
		број часова	
Рб	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		11+2	385+70
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	2	70
5.	Рачунарство и информатика	0+2	0+70
6.	Историја	2	70
	Б. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9+3+6	315+105+210 ПН+60Б
1.	Физика	2	70
2.	Хемија	2	70
3.	Исхрана људи	1	35
4.	Операције и мерење у пекарству/месарству	2+1	70+35
5.	Сировине у пекарству/месарству	2+2+6	70+70+210+60Б
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
2.	Изборни предмет према програму образованог профила	0	0
	Укупно А + Б + В	14+18	455+690+35
	Укупно А + Б + В	32	1180

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: Фризер			
Р Б р.	І ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	І разред број часова	
	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годиш ње
		14+2	490+70
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик 1	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	2	70
5.	Рачунарство и информатика	0+2	0+70
6.	Историја	2	70
7.	Хемија	2	70
8.	Екологија и заш. животне средине	1	35
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5+2+8	175+70 +280+6 0 Б
1.	Познавање препарата	3	105
2.	Основе анатомије и физиологије	2	70
3.	Практична настава са технологијом рада	0+0+8	280+60 Б
	Прва помоћ	0+2	70
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно А + Б + В	16+15+1	560+58 5+60Б
	Укупно А + Б + В	32	1145

3.3. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ФАРМАЦЕУТСКИ ТЕХНИЧАР			
Р Бр	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред број часова	
		Недељно	Годишње
	A. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	13	442
1.	Српски језик и књижевност	3	102
2.	Страни језик	2	68
3.	Физичко васпитање	2	68
4.	Математика	2	68
5.	Хемија	2	68
6.	Биологија	2	68
	B. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	11+7	374+238+90 Б
1.	Микробиологија са епидемиологијом	2	68
2.	Патофизиологија	2	68
3.	Организација фармацијске делатности	1	34
4.	Аналитичка хемија	2+2	68+68
5.	Фармацијска технологија	2+3	68+102+60Б
6.	Фармакогнозија са фитотерапијом	2+2	68+68+30 Б
	V. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	34
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	34
2.	Изборни предмети предвиђени програмом огледа	0	0
	Укупно А + Б + В	29+3	957+99+120 Б
	Укупно А + Б + В	32	1 176

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ТЕХНИЧАР			
р бр	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред број часова	
		Недељно	Годишње
	A. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	19	665
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	3	105
5.	Биологија	2	70
6.	Историја	2	70
8.	Ликовна култура	1	35
10.	Физика	2	70
11.	Хемија	2	70
	B. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	11+2	385+100+30 Б
1.	Патологија	2	70
2.	Психологија	2	70
3.	Екологија и заштита животне средине	2	70
4.	Здравствена заштита са првом помоћи	3	105+30
5.	Микробиологија	2+2	70+70+30
	V. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно А + Б + В	31+2	1085+100+30Б
	Укупно А + Б + В	33	1215

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Р Бр.	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред број часова	
		Недељно	Годишње
	A. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	525
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	3	105
5.	Ликовна култура	1	35
6.	Физика	2	70
7.	Историја	2	70
	B. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	17	595
1.	Организација пословања	2	70
2.	Органска хемија	2+2	70+70
3.	Аналитичка хемија	2+2	70+70
4.	Избори загађења животне средине	2	70
5.	Испитивање тла воде и ваздуха	2+3	70+105
	V. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно A + B + V	15+17+1	525+595+35
	Укупно A + B + V	33	1180

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ЖЕНСКИ ФРИЗЕР / ПЕДИКИР И МАНИКИР			
Р Бр.	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред број часова	
		Недељно	Годишње
	A. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	15	525
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	2	70
5.	Музичка уметност	1	35
6.	Физика	2	70
7.	Хемија	2	70
8.	Ликовна култура	1	35
	B. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6+11	210+385 ПН
1.	Познавање препарата	2	70
2.	Хигијена	2	70
3.	Психологија	2	70
4.	Практична настава са технологијом рада	11	385
	V. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно A + B + V	22+11	735+385 ПН+60Б
	Укупно A + B + V	33	1215

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ОПЕРАТЕР У ПРЕХРАМБЕЊ ИНДУСТРИЈИ			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред	
		број часова	
Бр.	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		8	264
1.	Српски језик и књижевност	2	66
2.	Страни језик	2	66
3.	Физичко васпитање	2	66
4.	Математика	2	66
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	21+1	687+120+33
1.	Операције и мерења у прехранбеној производњи	2	66
2.	Прехранбена технологија	5	165
3.	Производња прехранбених производа	12	390 + 120
4.	Здравствена безбедност хране	2+1	66 + 33
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	2	66
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	33
2.	Изборни предмети према програму образованог профила	1	33
	Укупно А + Б + В	31+1	1017+33+120Б
	Укупно А + Б + В	32	1170

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ПЕКАР			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред	
		број часова	
Бр.	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		8	272
1.	Српски језик и књижевност	2	68
2.	Страни језик	2	68
3.	Физичко васпитање	2	68
4.	Математика	2	68
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	7+1+14	238+34+476+90Б
1.	Производња хлеба	3+14 ПН	102 + 476ПН
2.	Здравствена безбедност хране	2+1	68+34
3.	Објекти и опрема у пекарству	2	68
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	2	68
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	34
2.	Изборни предмети према програму образованог профила	1	34
	Укупно А + Б + В	17+1+14	576+34+476+90Б
	Укупно А + Б + В	32	1178

Наставни предмет Производња прехранбених производа у другом разреду реализује се кроз практичну наставу и практичну наставу у блоку у погонима прехранбене индустрије, код послодавца са којима школа склапа одговарајући уговор о реализацији практичне наставе. План и програм наставе и учења заједнички утврђују школа и и представници свих послодаваца код којих се реализује практична настава и настава у блоку., на основу Стандарда квалификације Оператера у прехранбеној индустрији.

3.4. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ФАРМАЦЕУТСКИ ТЕХНИЧАР			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	III разред	
		број часова	
бр	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		11	363
1.	Српски језик и књижевност	3	99
2.	Страни језик	2	66
3.	Физичко васпитање	2	66
4.	Математика	2	66
5.	Социологија са правима грађана	2	66
	Б. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	12+6	396+198+120 Б
1.	Фармацеутска технологија	2+3	66+99+60 Б
2.	Фармакогнозија са фитотерапијом	1+1	33+33+30 Б
3.	Фармацеутска хемија са аналитиком лекова	2+2	66+66+30 Б
4.	Медицинска биохемија	2	66
5.	Основи клиничке фармације	2	66
6.	Здравствена психологија	2	66
7.	Токсикологија	1	33
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	3	99
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	33
2.	Изборни предмети предвиђени програмом образовног профила	2	66
	Укупно А + Б + В	11+18+3	363+594+120 Б+99
	Укупно А + Б + В	32	1 176

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
САНИТАРНО-ЕКОЛОШКИ ТЕХНИЧАР			
р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред	
		број часова	
бр	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		15	525
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Социологија	2	70
5.	Биологија	2	70
6.	Физика	2	70
7.	Хемија	2	70
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	9+8	315+280+60 Б
1.	Санитарна техника	2+2	70+70
2.	Комунална хигијена	2+1	70+35
3.	Епидемиологија	2+2	70+70
4.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	2+2	70+70
5.	Микробиологија	1+1	35+35
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	Укупно А + Б + В	15+17+1	525+595+60Б+35
	Укупно А + Б + В	33	1215

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	III разред	
		број часова	
Бр.	A. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		12	420
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Социологија	2	70
4.	Физичко васпитање	2	70
5.	Математика	3	105
	B. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	11+8	385+280+60
1.	Машине, апарати и операције	2+2	70+70
2.	Хемијска технологија	2	70
3.	Физичка хемија	2+2	70+70
4.	Микробиологија	1+2	35+70
5.	Загађивање заштита тла	2+1	70+35+30 Б
6.	Прерада и одлагање чврстог отпада	2+1	70+35+30 Б
	V. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	35
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
	A+B+V	12+1 9+1	420+ 725+ 35
	A + B + V	32	1180

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ОПЕРАТЕР У ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ			
Р Бр.	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	II разред број часова	
	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		9	261
1.	Српски језик и књижевност	2	58
2.	Страни језик	1	29
3.	Физичко васпитање	2	58
4.	Математика	1	29
5.	Географија	1	29
6.	Ликовна култура	1	29
7.	Социологија са правима грађана	1	29
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5+2+12	145+58+348+150
1.	Прехрамбена технологија	5	145
2.	Производња прехрамбених производа	0+0+12	348 + 150
3.	Предузетништво	0+2	58
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	2	58
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	29
2.	Изборни предмети према програму образованог профила	1	29
	Укупно А + Б + В	9+19+2	261+701+58
	Укупно А + Б + В	31	1020

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР И ПЕДИКИР И МАНИКИР			
Р бр.	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	III разред број часова	
	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		10	300
1.	Српски језик и књижевност	3	90
2.	Страни језик	2	60
3.	Физичко васпитање	2	60
4.	Хемија	2	60
5.	Устав и право грађана	1	30
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	21	630+120Б
1.	Основе дерматологије	2	60
2.	Књиговодство	2	60
3.	Естетско обликовање фризура/ Естетско маникирско и педикирско обликовање	2	60
4.	Практична настава са технологијом рада	15	450 + 120
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	30
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	30
	А + Б + В	32	1080

Наставни предмет Производња прехрамбених производа у трећем разреду реализује се кроз практичну наставу и практичну наставу у блоку у погонима прехрамбене индустрије, код послодавца са којима школа склапа одговарајући уговор о реализацији практичне наставе. План и програм наставе и учења заједнички утврђују школа и и представници свих послодаваца код којих се реализује практична настава и настава у блоку., на основу Стандарда квалификације Оператера у прехрамбеној индустрији

3.5. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ФАРМАЦЕУТСКИ ТЕХНИЧАР			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	IV разред	
		број часова	
Б р.	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		9	252
1.	Српски језик и књижевност	3	84
2.	Страни језик	2	56
4.	Физичко васпитање	2	56
5.	Математика	2	56
	Б. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	11+9	308+252+180Б
1.	Фармацеутска технологија	2+3	56+84+120 Б
2.	Фармацеутска хемија са аналитиком лекова	2+2	56+56+30Б
3.	Броматологија са дијететиком	2	56+30Б
4.	Фармакологија и фармакотерапија	3	84
5.	Козметологија	2+2	56+56
6.	Предузетништво	2	56
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	3	84
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	28
2.	Изборни предмети предвиђени програмом образовног профила	2	56
	Укупно А + Б + В	9+20+3	644+252+180Б
	Укупно А + Б + В	32	1076

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	IV разред	
		број часова	
Б р.	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		13	416
1	Српски језик и књижевност	3	96
2	Страни језик	2	64
3	филозофија	2	64
4	Физичко васпитање	2	64
5	Математика	3	96
6	устав и право грађана	1	32
	Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	18	576+60
1	Аутоматска обрада података	2	64
2	Инструменталне методе анализе	3+4	96+128
3	Загађивање и заштита воде	2+1	64+32
4	Загађивање и заштита ваздуха	2+1	64+32+30
5	Прерада и одлагање отпадних вода	2+1	64+32+30
	В. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	1	32
1	Грађанско васпитање/верска настава	1	32
	А + Б + В	32	1084

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ:			
ПРЕХРАМБЕНИ ТЕХНИЧАР			
Р	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	III разред	
		број часова	
Бр	А. ОПШТЕ ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
		10	350
1.	Српски језик и књижевност	3	105
2.	Страни језик	2	70
3.	Физичко васпитање	2	70
4.	Математика	3	105
	Б. ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	8+2	210+210+60
1.	Технолошке операције	3+2	105+70
2.	Ензимологија	1	35
3.	Физичка хемија	2+2	70+70
4.	Микробиологија	2+2	70+70
5.	Изборна технологија 1,2,3/ кварење и конзервисање	2+3	70+105+60
	В. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ	3	105
1.	Грађанско васпитање/верска настава	1	35
2.	Изборни предмети према програму образованог профила	2	70
	Укупно А + Б + В	21+2	350+480+105
	Укупно А + Б + В	32	935

4. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА И ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГЊУЊА, НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА, ПРОГРАМА ДРУГИХ ОБЛИКА СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ

Остваривање обавезних облика образовно-васпитног рада (теоријска настава, вежбе и практична настава са блоком), осталих облика образовно-васпитног рада (додатни, припремни и допунски рад), факултативних наставних активности, екскурзија и слободних активности ученика реализоваће се утврђеним календаром рада који прописује Министарство просвете и технолошког развоја Србије.

ПРВИ РАЗРЕД

Укупно у 1. разреду има 185 наставних дана, односно 37 наставних недеља и то: 35 недеља теоријске наставе и 2 недеље наставе у блоку.

Одељење 1-1 (Фармацеутски техничар) има 33 наставне недеље и 4 недеље наставе у блоку.

Одељење 1-2 (Техничар за хемијску и фармацеутску технологијуима) 35 наставних недеља и

две недеље наставе у блоку.

Одељење 1-3 (Техничар за заштиту животне средине) има 35 наставних недеља и две недеље наставе у блоку.

Одељење 1-4 (Пекар/Оператер у прехранбеној индустрији) има 35 наставних недеља. Образовни профил Пекар има две недеље наставе у блоку, образовни профил Оператер у прехранбеној индустрији има 3 недеље наставе у блоку.

Одељење 1-5 (Фризер) има 35 наставних недеља и две недеље наставе у блоку.

ДРУГИ РАЗРЕД

Укупно у 2. разреду има 185 наставних дана; односно 37 наставних недеља

Одељење 2-1 (Фармацеутски техничар) има 34 недеље теоријске наставе и 3 недеље наставе у блоку.

Одељење 2-2 (Техничар за хемијску и фармацеутску технологијуима) има 35 недеља теоријске наставе и 2 недеље у блоку

Одељење 2-3 (Техничар за заштиту животне средине) има 35 наставних недеља и две недеље наставе у блоку.

Одељење 2-4 (Пекар/Оператер у прехранбеној индустрији) има 35 наставних недеља.

Образовни профил Пекар има три недеље наставе у блоку, образовни профил Оператер у прехрамбеној индустрији има четири недеље наставе у блоку.

Одељење 2-5 (Фризер) има 35 наставних недеља и две недеље наставе у блоку.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Укупно у 3. разреду четворогодишњег образовања има 185 наставних дана

Одељење 3-1 (Фармацеутски техничар) има 33 недеље теоријске наставе и 4 недеље наставе у блоку.

Одељење 3-2 (Санитарно – еколошки техничар) има 35 наставних недеља и две недеље наставе у блоку.

Одељење 3-3 (Техничар за заштиту животне средине) има 35 наставних недеља и две недеље наставе у блоку.

Укупно у 3. разреду трогодишњег образовања има 170 наставних дана

Одељење 3-4 (Оператер у прехрамбеној индустрији) има 29 наставних недеља односно 160 наставних дана, 5 недеља у блоку, 3 недеље за завршни испит.

Одељење 3-5 (Женски фризер/ Педикир и маникир) има 30 наставних недеља и четири недеље наставе у блоку.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Укупно ученици 4 разреда имају 170 наставних дана.

Одељење 4-1 (Фармацеутски техничар) има 28 недеља теоријске наставе и 6 недеља наставе у блоку.

Одељење 4-2(Санитарно – еколошки техничар) има 30 недеља теоријске наставе и 4 недеље наставе у блоку.

Одељење 4-3 (Техничар за заштиту животне средине) има 32 недеље теоријске наставе и 2 недеље наставе у блоку.

Настава и други облици образовно-васпитног рада остварују се у два полугодишта.

Ученици у току школске године имају: **ЗИМСКИ, ПРОЛЕЋНИ И ЛЕТЊИ** распуст.

Према календару рада нерадни дани су :

- 11. новембар
- 15. фебруар Дан уставности Републике Србије
- 1. и 2. мај Међународни празник рада
- 27. јануар - Свети Сава - Дан духовности, 28. јун – Видовдан обележавају се радно

4.1. Редовна настава

Редовна настава се у току школске године одвија кроз теоријску наставу, вежбе и практичну наставу са блоком, као и у виду осталих облика образовно-васпитног рада (додатни, припремни и допунски рад), факултативних наставних активности, стручних екскурзија и слободних активности ученика.

4.2. Блок настава

У зависности од образовног профила, блок настава се одвија у складу са наставним планом и програмом и то у просторијама школе (лабораторије, кабинети и друге адекватно опремљене просторије) као и кроз сарадњу са социопартнерима школе (градска апотека, фризерски салони, компаније из области прераде хране итд.).

4.3. Разредни и поправни испити

Ученици који у току школске године оправдано изостану са једне трећине редовне наставе имају права на полагање разредних испита. Разредни испити се утврђују распоредом који је истакнут, а самим тим доступан ученицима, на огласној табли школе.

Поправне испите ученици полажу на крају школске године, у јунском или августовском року, уколико имају једну или две недовољне оцене. Распоред полагања поправних испита је, такође, јавно истакнут на огласној табли школе.

Пре полагања разредних и поправних испита, ученицима је омогућено похађање припремне наставе у просторијама школе, коју реализују предметни наставници. Евиденција о реализацији припремне наставе се води у Књизи евиденције осталих облика образовно-васпитног рада у средњој школи.

4.4. Матурски и завршни испит за редовне ученике

На крају трогодишњег школовања (образовни профил Пекар и Оператер у прехранбеној индустрији) ученици полажу завршни испит који се састоји из радних задатака чиме стичу стручне компетенције прописане Стандардом квалификације.

На крају трогодишњег школовања (образовни профил Женски фризер и Педикир маникир) ученици полажу завршни испит који обухвата практичан рад.

На крају четворогодишњег школовања (образовни профил Техничар за заштиту животне средине и Санитарно – еколошки техничар) ученици полажу матурски испит, који обухвата писмени задатак из Српског језика и књижевности, матурски практичан рад и усмени део испита из одабраног изборног предмета.

На крају четворогодишњег школовања (образовни профил Фармацеутски техничар и Прехрамбени техничар) ученици полажу матурски испит, који обухвата писмени задатак из Српског језика и књижевности, испит за проверу стручно - теоријских знања и матурски практичан рад којом се обезбеђује провера стечености стручних компетенција прописаних стандардом квалификације.

4.5. Испитни рокови за ванредне ученике

Ванредни ученици имају могућност полагања испита током целе школске године. Распоред испита је истакнут на огласној табли школе и израђује се на основу броја пријављених ученика за одређене предмете.

По потреби, Наставничко веће може утврдити и друге рокове за полагање испита.

4.6. Седнице одељенских већа за утврђивање успеха ученика

Одељенска већа за ученике свих разреда реализују се на крају првог класификационог периода, на крају првог полугодишта, на крају другог класификационог периода, на крају другог полугодишта и на крају школске године. Одељенска већа се, по потреби, реализују после разредних и поправних испита.

4.7. Упис ученика

Упис ученика обавиће се према одобреном плану уписа Министарства просвете и технолошког развоја Републике Србије.

4.8. *Остали послови*

Сређивање педагошке и школске документације обавља се током целе школске године у складу са текућим пословима.

4.9. *Циљеви и исходи образовања и кључни задаци организације рада*

Циљеви су норма и идеал. Њима се антиципирају и исходи које треба остварити. Циљеви означавају исходишну тачку до које се жели доћи и према којој морају бити усмерени сви појединачни напори свих учесника у реализацији образовно-васпитне делатности. Овим Програмом се дефинишу основни циљеви и исходи образовања у оквиру неких структуралних делова рада .

4.9.1. Општи циљеви, принципи и исходи образовања

Циљ образовно-васпитног процеса је да развија интелектуалне капацитете и знања ученика и да стручно оспособи ученике и припреми их за даље усавршавање кроз рад, као и за даље школовање у складу са начелима доживотног учења.

Школа образује ученике од првог до четвртог разреда у подручју рада хемија, неметали и графичарство, пољопривреда, производња и прерада хране, личне услуге, здравство и социјална заштита.

Глобални циљ је подизање нивоа квалитета наставе, стручно усавршавање наставника, иновирање наставних програма у складу са променама екстерног привредног окружења и тржишта.

4.9.2. Евалуација наставног рада

Систем праћења и вредновања образовно-васпитног рада у школи обухвата:

- а) профил педагошке документације која је у функцији праћења и вредновања рада радника у школи
- б) мониторинг програм за нови и за постојеће профиле
- в) самовредновање рада школе

4.9.3. Васпитни рад средње школе

Циљ је развијање способности и интересовања ученика у различитим људским делатностима, изграђивања стваралачког односа према раду, материјалним и духовним добрима и оспособљавања за укључивање у активан друштвени живот.

4.9.4. Заштита ученика од насиља, злостављања, занемаривања

У циљу осигурања безбедних и оптималних услова за несметан боравак и рад ученика као и заштите од свих облика насиља, злостављања и занемаривања, у школи ће се реализовати Програм заштите ученика од насиља. Носиоци реализације овог програма чини Тим за заштиту ученика, и предвиђенине су превентивне активности као и поступци и процедуре у ситуацијама сумње или дешавања насиља, злостављања или занемаривања.

4.9.5. Примена савременије технологије рада

У организацији редовног наставног процеса доминантније ће бити примењена савременија технологија наставног рада: технологија индивидуална, проблемска настава, часови активне наставе, елементи тимске наставе, примена наставне технике: видео пројектор са компјутерском технологијом, графоскопи, модерацијске табле, и др.

4.9.6. Распоред часова

У циљу што боље и ефикасније организације рада биће сачињени функционални распореди свих видова образовно-васпитног рада.

4.9.7. Осавремењивање рада ученика

1. Разрада методичких начела ефикасне организације самосталног рада.
2. Оспособљавање ученика за економичније и продуктивније самостално стицање знања на часовима одељењског старешине.
3. Разрада функције наставника у процесу инструкирања ученика за рад на Наставничком већу, Педагошком колегијуму, саветодавни рад ментора, саветодавни рад психолога.

4.9.8. Допунска настава

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави.

Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес.

Задаци:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате
- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде, као и дидактичко-методички поступци, у овим облицима рада су, више

него обично, под утицајем индивидуалних карактеристика ученика укључених у допунски и припремни рад.

Пре издавања ученика за допунски рад утврђују се узроци и тешкоће које ученици имају у савлађивању градива. У самом идентификовању ученика за које треба организовати допунски рад учествује школски психолог, предметни наставник, одељењски старешина, родитељ и др. Узимајући у обзир узроке заостајања појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета, допунским радом се обухватају:

- ученици који долазе из других школа,
- ученици који су похађали наставу у иностранству,
- ученици који су због болести, породичних и других оправданих разлога дуже одсуствовали са наставе,
- ученици који перманентно заостају и тешко савлађују наставно градиво,

- ученици који у току наставне године више пута у континуитету добију негативне оцене из неког наставног предмета, а посебно ако су из тог предмета у претходном разреду показали недовољан успех или ишли на поправни испит,

- ученици који у довољној мери не познају језик на којем се обавља настава.

Допунски рад се организује у току читаве наставне године. Допунски рад се може одржати у оквиру једног или два часа недељно. Трајање допунског рада се организује у зависности од пропуста у знању, нивоа усвојености градива, психофизичких могућности ученика, као и оптерећености ученика у току дана.

Дужина рада са појединим ученицима у групама може трајати краће или дуже од 45 минута.

Посебна пажња биће посвећена организацији и планирању допунске наставе на седницама Одељењских већа на основу сагледаних потреба како би се на овим корективним видовима рада у оквиру ефикаснијих организационих форми (рад у малој групи, индивидуални рад и сл.) помогло ученицима да постигну позитиван успех.

4.9.9. Додатна настава

Циљ додатног рада је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење
- подстицање индивидуалног развоја ученика (адекватног темпа), пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности
- груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада
- идентификовање обдарених и талентованих ученика.

Садржаји додатног рада полазе од редовног плана и програма, али се, сходно интересовањима и потребама ученика, проширују, продубљују и допуњују новим садржајима, одређених наука, и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Самим тим, садржаји додатног рада су индивидуализовани, како у односу на ученика, тако и у односу на наставника. Стручна већа ће припремити програм и план рада са ученицима који ће представљати школу на такмичењима свих нивоа.

4.9.10. Рад одељењских старешина

У циљу унапређивања овог рада биће сачињен програм рада као и анализа реализације. Програм рада ће посебно обухватити:

- а) теме за рад одељењских старешина, на часовима одељењских заједница;
- б) теме за радионице са одељењским старешинама а посебно са младим који тек стичу искуства у овој области рада

Исход обухвата складан и континуиран рад, позитивна, радна, стваралачка и одговорна атмосфера одељења, позитивна и конструктивна сарадња са родитељима.

Праћење изостајања ученика

На основу вишегодишње анализе утврђена је потреба за увођењем посебних активности одељењских старешина и стручних органа на превенцији, праћењу и санкционисању изостајања ученика.

Циљ је био смањити број закашњења и изостанака, како оправданих тако и неоправданих, како би ученици редовно похађали наставу, имали боље резултате и развили одговорност у односу на обавезе.

Уведена је следећа процедура: изостанци се оправдавају на основу лекарског оправдања које лично доноси родитељ у року од 7-15 дана. Та мера је довела до значајног смањења изостанака. У следећој школској години наставићемо са применом ове мере.

4.9.11. Културне и друге потребе ученика

У циљу остварења програмских основа васпитног рада средње школе и Годишњег програма васпитног рада посебна пажња биће посвећена задовољавању културних и других потреба ученика.

У оквиру организовања разноврсних културно-забавних, спортско-рекреативних програма активности ученика ван наставе, Школа ће на основу перманентног праћења и утврђивања потреба интереса ученика систематски развијати нове потребе и интересе ученика кроз њихове адекватне садржаје. У том смислу све одељењске заједнице утврђују своје културне програме, а такође на нивоу Школе биће разрађени програми богатог културно-забавног и спортско-рекреативног живота ученика.

4.9.12. Стимулисање ученика

Подстицању ученика у процесу рада биће посвећена посебна пажња. У том смислу наставиће се разрађивање и примена система стимулативних мера у Школи. Основ система стимулисања ученика представљаће и даље: примена савремених метода рада (активна настава), објективно оцењивање (полугодишњи и годишњи тестови знања), примена усаглашених и јасно дефинисаних критеријума евалуације сваког ученика.

Стручно усавршавање наставника

1. Организовани облици у Школи

- а) Предавања на Наставничком већу
- б) Предавања на Одељењским већима
- в) Предавања на стручним већима

2. Облици усавршавања ван Школе

- а) Семинари, обуке
- б) Стручна друштва

4.9.13. Дежурство ученика

Одељењске старешине и задужени наставници посветиће посебну пажњу дежурству ученика због безбедности у школи а на основу Правилника о безбедности ученика.

4.9.14. Истраживачки рад

Стручни органи школе ће у овој години организовати праћење и истраживање најмање три педагошка проблема:

- а) психолошка истраживања
- б) анализа успеха ученика
- в) самовредновање рада Школе

4.9.15. Педагошка документација

У циљу провођења ефикаснијег система праћења, мерења и вредновања школског рада, у школи постоје разрађени начини вођења педагошке документације. Матичне књиге, досијеи ученика, картотека стручног усавршавања (у досијеима радника се чувају оригинали сертификата), записници са полагања испита, евиденција о раду Школског одбора, Савета родитеља, Наставничког већа, Педагошког колегијума и Ученичког парламента – у секретаријату (и архиви); регистар планова и припрема рада, сарадња са родитељима – у дневницима рада и евиденцији одељењског старешине, евиденција о самовредновању рада школе

5. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Остали обавезни облици непосредног образовно-васпитног рада су: додатна, допунска и припремна настава.

Додатни рад се остварује за ученике који постижу изузетне резултате и показују интересовање за продубљивање знања из одређеног предмета.

Циљ додатног рада је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци су:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење;
- подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика;
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају улови за индивидуализацију додатног рада;
- идентификовање обдарених и талентованих ученика.

Организација и извођење ове наставе обављаће се на садржајима предвиђеним радовним наставним планом и програмом, али се сходно интересовањима и потребама ученика ти садржаји проширују, продубљују и допуњују новим садржајима одређених наука, и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада.

Наставник треба да упућује ученике да самостално испитују разне појаве, да се служе литературом, приручницима, користе Интернет, да помаже у истраживању...

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави и самим тим не постижу задовољавајући успех из појединих предмета.

Потреба за организовање допунског рада утврђује се током школске године чим се испоље тешкоће и уочи заостајање појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета.

Припремни рад се организује за редовне ученике који су због болести упућени на полагање разредног испита и за ванредне ученике. Организује се према садржајима из програма образовања пре полагања разредног испита.

Циљ допунског и припремног рада је да омогуће ученицима да се лакше укључе у редован образовно-васпитни процес.

Задаци су:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- усклађивање овако утврђених садржаја са потребама и могућностима ученика;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

6. ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

У Технолошкој школи организује се различите активности које подстичу таленте код ученика и покрећу развијање међусобне сарадње. Сврха ових активности је побољшање међусобне комуникације, развијање тимског рада и подстицање предузетничког духа код ученика.

Редни број	Секција	Фонд часова	Наставници задужени за рад секције
1.	Драмска секција		Зорица Ивановић Каја Петровић Милица Милетић
2.	Лингвистичка секција		Зорица Ивановић Каја Петровић Милица Милетић
3.	Рецитаторска секција		Зорица Ивановић Каја Петровић Милица Милетић
4.	Новинарска секција		Анђелка Вуковић Зорица Ивановић Надежда Лешјанин Игор Ћосић
5.	Ученичко предузетништво		Шумадинка Миленковић
6.	Еколошка секција		Анђелка Милановић
7.	Шаховска секција		Дејан Бранковић
8.	Спортска секција		Слободан Милошевић Владан Богдановић

6.1. Драмска секција

Септембар – октобар – новембар

- Формирање секције и доношење плана рада
- Основни појмови из позоришне уметности
- Текст – подела – улога – проба

Децембар – јануар – фебруар

- Читачке проба
- Генерална проба
- Премијера
- Анализа

Март – април – мај – јун

- Вежбе (покрети, темпо, ритам, дикција)
- Постављање новог текста

- Читачке пробе
- Генерална проба
- Премијера
- Анализа рада секције

Календар јавних наступа

- 27. јануар – прослава Дана Светог Саве
- 21. фебруар – прослава Дана школе

6.2. Лингвистичка секција

У школској 2021/2022. години рад Лингвистичке секције одвијаће се у следећим областима:

Припрема за такмичења из области граматике српског језика и опште лингвистике која почињу са школским такмичењем крајем фебруара, закључно са Републичким такмичењем у Тршићу. Рад на лингвистичким пројектима за Републичко такмичење лингвистичких секција.

Међупредметно повезивање – сарадња са другим секцијама у школи

Наставни циљеви:

Образовни:

Упознавање ученика са детаљним планом рада и методама израде појединих пројеката. Указивање на нове језичке области у оквиру лингвистике које обогаћују сазнања о језику као цивилизацијској тековини. Откривање нових извора знања у облику стручних часописа, студија, занимљивих језичких истраживања; такмичења. Проширивање сарадње са другим секцијама и предметима.

Васпитни:

Развој интересовања и љубави према говорном и писаном српском језику. Неговати осећај за лепо опхођење, за уважавање језичких и културолошких различитости. Подстицати упорност и стрпљивост у самосталном и заједничком раду; спремност на сарадњу и међусобно помагање у решавању задатака. Откривати нове могућности сарадње са другим секцијама. Упознавати другачија научна и уметничка сазнања. Развијати и обогаћивати интердисциплинарну комуникацију.

Функционални:

Развијање жеље за новим сазнањима, за самосталним истраживањима у оквиру појединих језичких области. Навикавање ученика на тимски рад, на поделу задатака и усаглашавање личних и заједничких циљева током истраживачког рада. Неговање способности уочавања различитих језичких појава у усменом и писаном облику; у медијима. Оспособљавање ученика за самостално закључивање утемељено у сазнањима из граматике, правописа, лингвистике; других научних и уметничких области.

СЕПТЕМБАР

Формирање секције од заинтересованих ученика.

Одређивање такмичарске и истраживачке групе.

Утврђивање термина за рад секције.

Језички пројекти – идеје, планови, истраживања према интересовањима чланова секције. Сарадња с Друштвом младих лингвиста; комуникација с овим удружењем; план

активности заинтересованих чланова секције за предавања и семинаре организоване у оквиру Друштва.

ОКТОБАР

Посета Сајму књига.

Припрема за такмичења.

Одабир теме према интересовању чланова секције за самостално лингвистичко истраживање – такмичење у лингвистичким истраживачким пројектима.

Рад на зидним новинама и речнику жаргона.

Сарадња са другим секцијама; проналажење тема за заједничке пројекте или бар за учествовање Лингвистичке секције у пројектима тих секција.

НОВЕМБАР

Почетак рада на лингвистичким пројектима за Републичко такмичење лингвистичких секција.

Сарадња са другим секцијама.

ДЕЦЕМБАР

Припрема за такмичења.

Сакупљање примера за пројекат лингвистичких секција. Сарадња са другим секцијама.

ЈАНУАР

Припрема за такмичења.

Сарадња са другим секцијама. Постављање прилога на сајт школе; панои. Класификовање материјала за пројекат лингвистичких секција.

ФЕБРУАР

Припрема за такмичења.

Школска такмичења и одређивање такмичара за Општинско такмичење на основу постигнутих резултата.

Сарадња са другим секцијама.

МАРТ

Припрема за такмичења. Општинско такмичење. Завршни рад на пројекту лингвистичких секција. Сарадња са другим секцијама.

АПРИЛ

Припрема за такмичења.

Градско такмичење.

Постављање ЗИДНИХ НОВИНА. Анализа радова и припрема пројекта за такмичење лингвистичких секција.

Сарадња са другим секцијама.

МАЈ

Припрема за такмичења. Републичко такмичење.

ЈУН

Анализа рада секције. Писање извештаја.

6.3. Рецитаторка секција

СЕПТЕМБАР

Формирање секције.

Чиниоци изражајног казивања.

Акценатске вежбе.

ОКТОБАР

Вежбе интонације и вежбе интензитета (јачине) гласа.

Обрада једне изабране песме.

Истраживање облика истраживања песме.

Паузе у рецитовану. Понављања и рефрени.

Вежбе темпа, мимике и гестикулације.

Анализа песама обрађених на редовним часовима.

НОВЕМБАР

Увежбавање рецитовану обрађених песама.

Одабир најбоље изведених песама.

Слушање снимака радио – драме.

Избор и анализа садржаја и подела задатака за припрему програма поводом Нове године.

ДЕЦЕМБАР

Одабир и анализа садржаја за припрему програма поводом Савиндана.

Увежбавање садржаја из програма поводом Савиндана.

ЈАНУАР

Генерална проба пред наступ поводом Савиндана.

Анализа рада секције.

ФЕБРУАР

Избор и анализа за наступ поводом Дана жена.

Увежбавање садржаја за наступ поводом Дана жена.

МАРТ

Генерална проба пред наступ поводом Дана жена.

Увежбавање програма за смотре „Песниче народа мог „

Школско такмичење „Песниче народа мог „

АПРИЛ

Учешће на окружној смотри „Песниче народа мог „

МАЈ

Разматрање извештаја о раду секције

6.4. Новинарска секција

СЕПТЕМБАР

- Израда сајта за пројекат „ Читалићи“
- Пријем нових чланова

Анализа рада секције у претходној школској години.

ОКТОБАР

- Формирање групе (на основу интересовања и личног опредељења ученика у школи).
- Планирање рада секције на основу идеја ученика и плана наставника.
- Читање и анализа радова ученика, чланова секције, из претходне године.
- Радионице са промоцијом материјала.
- Упознавање са основним облицима новинарског изражавања (вест, извештај, репортажа)

НОВЕМБАР

- Проналажење и уочавање новинарског изражавања у дневним новинама.
- Самостално писање новинског чланка (вести, извештаји и репортаже)
- Читање и коментар радова.
- Облици новинарског изражавања (репортажа и интервју).

ДЕЦЕМБАР

- Прављење видео материјала (снимци, плакати и постери).
- Репортажа са неког актуелног догађаја.
- Читање радова и коментар.

ЈАНУАР

- Анализа прикупљеног материјала за нови сајт „ Сви треба да знају шта другарство значи...“

ФЕБРУАР

- План израде сајта.
- Подела задатака за рад на завршавању сајта.
- Рад на сајту (преглед материјала)

МАРТ

- Рад на школском сајту (избор радова).
- Рад на школском сајту (прелом стране, уредништво).
- Рад на школском сајту (лектура).

АПРИЛ

- Слање сајта на такмичење.

МАЈ

- Анализа резултата постигнутих на такмичењу.

ЈУН

- Награђивање најуспешнијих чланова секције.

6.5. Спортска секција

- пријем нових чланова
- набавка спортске опреме и набавка реквизита
- тренинзи
- учешће на такмичењима
- спортске игре

Календар јавних наступа

- током школске године према календару такмичења
- Припреме за такмичење
- Припреме за Матурски плес

6.6. Секција „ученичког предузетништва“

Ученици се оспособљавју да по завршетку школе покрену сопствени посао.

Код ученика се развија предузетнички дух.

Развија се тимски рад.

Развија се иновативност и способност да пронађу добру пословну идеју

Формирање ученичких предузећа.

Ученици су оспособљени да самостално израде бизнис план за изабрану пословну идеју.

Израђују калкулацију продајне цене својих производа.

Израђују СВОТ анализу.

Утврђују резултат пословања своје ученичке компаније.

Раде истраживање тржишта и анализу конкуренције.

Израђују свој производ или услугу.

Израђују рекламни материјал.

Припремају презентацију своје компаније.

Науче да поставе штанд.

Учествују на такмичењу ученичких компанија.

Постигнутим резултатима на такмичењу на најбољи начин представљају своју школу.

- Припреме за сајам ученичког предузетништва
- Успостављање контаката са медијима за потребе школе
- Организација продајне изложбе предузећа
- Посета предузећима и институцијама у окружењу
- Иновације у настави
- Израда пословног плана

Календар јавних наступа

- Учешће на сајму ученичког предузетништва – према календару организатора сајма

6.7. Еколошка секција

Циљ рада ове секције је :

- Развијање правилног, културног и свесног односа према природи
- Стицање знања о дужностима и обавезама очувања природних богатстава и радом створених вредности животне и културне средине као опште друштвене имовине
- Проширивање знања о хигијенско-техничким мерама у области заштите и унапређења животне средине

Септембар:

- Пријављивање ученика за рад у овој секцији
- Договор о раду и терминима за рад
- Израда програма рада секције

Октобар:

- Уређење школског дворишта
- Обележавање Светског дана заштите животиња

Новембар:

- Обележавање Светског дана чистог ваздуха

Децембар:

- Обележавање – Дан планина

Јануар:

- Обележавање – Светски дан образовања о заштити животне средине

Фебруар:

- Обележавање – Светски дан очувања енергије

Март:

- Обележавање – Светски дан воде, Светски дан шума, светски дан енергетске ефикасности
- Април: Обележавање – Светски дан воде, Светски дан шума, светски дан енергетске ефикасности

Изложба фотографија „Еколошке радионице“

Април:

- загађење и заштита вода

Мај:

- загађеност ваздуха и мере заштите.

6.8. Хорска секција

уознавање ученика са радом хора

- разврставање ученика по гласовима- аудиција
- распоред места по гласовима
- распевавање: вежба дисања (удисање)
- задржавање даха (издисај)
- певање химне
- увежбавање пригодних песама
- припрема за наступ

Календар јавних наступа

- Прослава Дана школе
- Прослава Светог Саве
- Књижевно вече

6.9. Шаховска секција

Циљ наставе шаха јесте да ученици овладају основним и напредним законитостима и принципима шаховске игре ради формирања њихових радних способности, свесности, истрајности, упорности, уредности, радозналости, креативности, оригиналности и спремности на сарадњу уз уважавање туђег мишљења и начела лепог понашања; да се код ученика изгради култура рада, да се рад обавља у одређено време у предвиђеном радном простору, као и да се развија свесна потреба да се започети посао заврши до краја.

Задаци наставе шаха су:

- изграђивање интересовања за шаховску игру;
- играње шаха;
- стимулисање маште, креативности и радозналости током учења;
- повезивање знања о шаху са животним ситуацијама;
- изграђивање логичког схватања шаховске игре као основе за логичко мишљење;
- оспособљавање ученика да самостално доносе одлуку кроз играње шаха;
- јачање толеранције на фрустрацију као битног фактора емоционалне интелигенције;
- развијање свести о сопственом напредовању и јачање мотивације за даље учење шаха.

Оперативни задаци:

Ученици треба да се:

- кроз већи број занимљивих и атрактивних примера, који се односе на вештину играња шаха, заинтересују за шаховску игру;
- кроз већи број задатака оспособе да самостално доносе одлуке у току шаховске игре

План рада шаховске секције

Време реализације	Активности/теме	Начин реализације	Носиоци реализације
Септембар	- Формирање шаховске секције и пријем нових чланова	Договор о раду	Дејан Бранковић

Октобар	<ul style="list-style-type: none"> - Правила ФИДЕ - Играње слободних партија - Први турнир - Анализа учешћа на турниру 	Састанци секције Турнир	Дејан Бранковић
Новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Симултанка - Типичне пешачке завршнице - Шаховска литература - Играње слободних партија 	Састанци секције	Дејан Бранковић
Децембар	<ul style="list-style-type: none"> - Типичне топовске завршнице - Типичне дамске завршнице - Типичне завршнице лаких фигура - Играње слободних партија - Комбинације у средишњици 	Састанци секције	Дејан Бранковић
Јануар	<ul style="list-style-type: none"> - Комбинације у средишњици - Играње слободних партија 	Састанци секције	Дејан Бранковић
Фебруар	<ul style="list-style-type: none"> - Турнир поводом Дана школе 	Турнир	Дејан Бранковић
Март	<ul style="list-style-type: none"> - Отварања . Подела - Замке у отварању - Италијанска одбрана - Шкотска одбрана - Играње слободних партија 	Састанци секције	Дејан Бранковић
Април	<ul style="list-style-type: none"> - Шпанска одбрана - Француска одбрана - Играње сл. партија 	Састанци секције	Дејан Бранковић
Време реализације	Активности/теме	Начин реализације	Носиоци реализације
Мај	<ul style="list-style-type: none"> - Трећи турнир (екипно) - Анализа учешћа на турниру - Сицилијанска одбрана 	Састанци секције Турнир	Дејан Бранковић

	- Шах на интернету		
Јун	- Играње слободних партија	Састанци секције	Дејан Бранковић

7. ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

У Технолошкој школи нема интересовања ученика и не реализује се ниједан факултативни наставни предмет. Школа је спремна да у наредном периоду организује факултативну наставу, ако се за тим укаже потреба.

8. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Образовање одраслих је део јединственог система образовања Републике Србије, који обезбеђује одраслима током целог живота стицање компетенција и квалификација потребних за лични и професионални развој, рад и запошљавање, као и друштвено одговорно понашање.

Образовање одраслих остварује се као формално образовање, неформално образовање и информално учење.

Одраслима је омогућено да у складу са својим могућностима бирају пут стицања образовања и обучавања и долажења до квалификације:

1. формалним путем – кроз школски систем , уписом у одређени програм образовања у статусу редовног ученика (ако је млађи од 17. година).
2. неформалним путем кроз систем обучавања код Јавно признатог организатора активности образовања одраслих (ЈПОА), било да се ради о установи или другој организацији).

Неформално образовање одраслих су организовани процеси учења одраслих на основу посебних програма, а у циљу стицања знања и вештина усмерених на лични развој, рад и запошљавање и социјалне активности. Одобрени програми неформалног образовања реализују се у основним и средњим школама које имају статус јавно признатог организатора активности образовања одраслих за конкретне активности образовања одраслих и код друге организације која има статус јавно признатог организатора за конкретне активности образовања одраслих (ЈПОА), а у складу са посебним законом и подзаконским актима који ближе уређују ову област.

Технолошка школа има могућност школовања и образовања ученика старијих од 17.година у подручјима рада:

Хемија, неметали и графичарство

Пољоприврда, производња и прерада хране

Личне услуге

У складу са интересовањима ученика (старијих од 17.година) и конкурса које расписује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Технолошка школа ће направити план уписа на нивоу школске 2021/2022 године.

9. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културна активност школе обухвата активности које се остварују на основу програма културних активности школе и обухвата:

Прославу дана школе, почетка и завршетка школске године, прославе школских и државних празника, приредбе, представе, изложбе, концерте, спортска такмичења, научно- истраживачке активности, и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења, као и заједничке културне активности са институцијама и организацијама у локалној самоуправи ради обogaћивања културног живота и остваривања образовно- васпитне улоге школе.

КУЛТУРНО УМЕТНИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Централне приредбе у школи биће 27. јануара на дан Светог Саве, тог дана предвиђене су разне културно-уметничке активности.

Од школске 2007/2008.године утврђен је датум обележавања дана школе 21. фебруар дан рођења Драгољуба К. Јовановића.

Обележавање духовности српског народа биће одржане у цркви за вернике и оне који желе да присуствују, у самој школи предвиђена је приредба за коју ће ученици школе припремити програм (драмска, литерарна, рецитаторска секција)

Спортске активности предвиђене су у фискултурној сали (такмичења у одбојци, фудбалу и шаху).

Свечано обележавање краја школске године и подела сведочанства предвиђена је 28. јуна на Видовдан, тога дана извешће се и краћи културно-уметнички програм.

10. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно – васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања пријатељства, школа је дужна да реализује слободне активности, које се, по правилу, спроводе кроз рад у секцијама.

Наши ученици учествоваће у обележавању и прослави значајних датума школе и града и других манифестација, организовању приредби, академија, књижевних вечери итд.

Школа ће наставити да конкурише за актуелне мини пројекте.

ТАКМИЧЕЊА, ИЗЛОЖБЕ И СМОТРЕ

У току школске године планирана су два спортска дана у току септембра. Централна манифестација за ове активности предвиђена је на дан прославе Светог Саве.

У току школске године одржавају се књижевне вечери и смотре ученичког стваралаштва, ревија матурских радова и представе.

Школа ће учествовати на стручним Републичким такмичењима у сва четири подручија рада, док ће у опште обрзовним предметима учествовати у зависности од пласмана ученика на Општинским такмичењима.

ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ

Овај вид васпитања треба реализовати на часовима одељенских старешина и кроз наставне области и друге видове рада на следеће начине:

- треба развијати лепо понашање ученика
- треба развијати правилан однос ученика према старијима у школи и на свим другим местима
- неговати другарство и пријатељство међу ученицима и правилан однос према супротном полу
- пружање узајамне помоћи у раду нарочито слабијим ученицима
- указивати различитим предавањима на штетност алкохола дрога и заразних болести
- укључивање у све хуманитарне акције које се организују како у школи тако и у другим установама
- указивање на штетност агресивног понашања и обавезу поштовања основних људских права.
- уважавање туђих различитих мишљења
- указивати на потребу веће толеранције у међуљудским односима
- учествовати у свим акцијама Црвеног крста.

11. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

Школа омогућава формирање зреле и одговорне личности, способне да доноси добро промишљене и одговорне одлуке о властитој професионалној будућности и да их спроводи у дело.

Школа формира стручни тим за професионални развој у чијем саставу су стручни сарадници и наставници. Тим у сарадњи са наставницима реализује праћење индивидуалних склоности ученика. Саветодавни рад обавља се током школовања, и школа, по потреби, сарађује са надлежним установама које се баве каријерним вођењем и саветовањем.

Школа помаже ученицима и родитељима у истраживању могућности за даље учење и запошљавање, односно идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и објективно разликовање и сопственог става о томе. У том циљу школа прати развој ученика и информисе их о занимањима, образовним профилима, условима студирања и потребама на тржишту рада.

Брзе друштвене, политичке и технолошке промене захтевају "обучене" људе који ће своја знања примењивати у свим областима наставе. Циљеви образовања морају бити усмерени ка будућности, зато стратегију образовања можемо дефинисати кроз остваривање четири циља:

- Научити стицати знање (учити)
- Научити радити и зарадити (учење и рад)
- Научити живети (учење за постојање)
- Научити живети заједно (учење за заједнички живот)

Кад говоримо о васпитању треба развијати: радозналост, флексибилност, иницијативност, толерантност, хуманост, одговорност, храброст, осећај праведности, критичност итд.

Значи, циљеви су усмерени ка општем задатку како научити задовољно и успешно радити, стварати и зарађивати.

Тешко је човека оспособити за прихватање промена и још теже да их реализује, да свесно уђе у процес транзиције, да при том ломи старе навике, посебно социјално-реалистичке моделе понашања присутне код нас више од пола века. Мотивисан, материјално задовољан, професор је главни чинилац успешности.

Наша школа има одличну сарадњу са школама у Србији .

У протеклом периоду успостављена је одлична сарадња са социјалним партнерима. Интерес је обостран тако да ће се сарадња наставити и интензивирати у будућности у циљу побољшања образовно-васпитног рада и материјалног положаја радника школе.

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживог развоја и очувања и унапређивања природних ресурса.

Школа доприноси заштити животне средине остваривањем програма заштите животне средине, заједничким истраживањем и акцимама локалне самоуправе и школе, као и на други начин, у складу са законом.

ПРОГРАМ РАДА - Управљање отпадом

ВРЕМЕ	АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	НОСИОЦИ
Шк.2021/2022.	Оцена стања животне средине	Урадити преглед стања животне средине	Тим за заштиту животне средине Ученици
	Едукација ученика и запослених – „Систем управљања отпадом“ „Еко аларм“	Упознати ученике школе као и запослене са системом управљања отпадом, обавезама, предностима и значајем по животну средину.	Тим за заштиту животне средине
	Идентификација карактера и категорије отпада	Утврдити карактер и категорију сваког отпада понаособ.	Наставник који реализује наставу за предмет: „Прерада и одлагање чврстог отпада“ Тим за заштиту животне средине Ученици Агенција
	Утврђивање количине отпада	Исказати количине отпада по карактеру и категорији	Тим за заштиту животне средине; Ученици Агенција

	Пројектне активности	Аплицирати за средства код домаћих и страних фондова у циљу обезбеђивања средстава неопходних за успостављање ситема управљања отпадом.	Тим за заштиту животне средине Ученици
	Медијска подршка	Информисање јавности о реализацији програма у циљу едукације грађана и образовних институција	Градска телевизија, Канал“М“ Наставници и ученици
Шк.2022/2023.	Сарадња са локалном самоуправом и привредним сектором	Утврдити оператере за преузимање отпада	Тим за заштиту животне средине
	Селекција чврстог инертног отпада	Разврставање инертног отпада на месту настанка и преузимање од стране овлашћеног оператера	Наставници и ученици
	Пројектне активности	Аплицирати за средства код домаћих и страних фондова у циљу обезбеђивања средстава неопходних за успостављање ситема	Наставници и ученици
	Медијска подршка	Информисање јавности о реализацији програма у циљу едукације грађана и образовних институција	Градска телевизија, Канал“М“ Наставници и ученици

Шк.2023/2024.	Едукација ученика и запослених о селекцији опасног отпада	Информисање у циљу препознавања опасног отпада, његових карактеристика, утицаја на животну средину и здравље људи	Наставници и ученици
	Селекција опасног отпада	Разврстати опасан отпад, чврст и течан	Наставници и ученици
	Пројектне активности	Аплицирати за средства код домаћих и страних фондова у циљу обезбеђивања средстава неопходних за успостављање ситема	Оператери
	Медијска подршка	Информисање јавности о реализацији програма у циљу едукације грађана и образовних институција	Наставници и ученици
Шк.2024/2025.	Успостављање и примена Система управљања отпадом Пројектне активности	Планиране активности у циљу унапређења и одрживости	Тим за заштиту животне средине Ученици
Децембар	Обележавање: Дан планина	Уочавање значаја планина	ПК „Јаворак“ Ученици Наставници
	Јавни наступ	Представљање програма и програмских активности	Канал“М“ Координатор програма Ученици
	Поставка променљивог паноа	Забележене активности	Ученици
	Селекција отпада	Селекција отпадног материјала	НВО“ Српско друштво за ванредне ситуације“

Јануар	Обележавање: Дан образовања о заштити животне средине	Истаћи значај еколошке етике и еколошки пожељног понашања у функцији одрживог развоја	Екос Унекооп Зелени савет Општине Параћин
	Селекција отпада	Преузимање сакупљеног отпада	Ученици, запослени у школи НВО“ Српско друштво за ванредне ситуације“
Фебруар	Обележавање: Дан очувања енергије	Акција: „Чеп за хендикеп“ Сакупљање пластичних затварача	Ученици и наставници
	Поставка променљивог панона	Забележене активности	Ученици
Март	Обележавање: Дан заштите вода	Акција: Чишћење корита реке Црнице	Ученици Наставници Екос
	Поставка променљивог панона	Забележене активности	Ученици
	Јавни наступ	Представљање програма и програмских активности	Канал“М“ Ученици, Координатор програма
	Селекција отпада	Преузимање сакупљеног отпада	Ученици и наставници НВО“ Српско друштво за ванредне ситуације“
	Обележавање: Дан планете Земље	Посета : Медицинком центру Параћин	Ученици
	Поставка променљивог панона	Забележене активности	Ученици

Април	Акција: Пролећна мотивација	Пролећно уређење школских зелених површина	Ученици, наставници, техничко особље, родитељи
	Пројектни дан ДАН ЕКО ШКОЛЕ	Рециклажа папира, радионица Еко дизајн	Ученици и наставници
	Селекција отпада	Преузимање сакупљеног отпада	Ученици и наставници
Мај	Дан паркова	Едукација ученика-	Ученици и наставници
	Селекција отпада	Преузимање сакупљеног отпада	Ученици и наставници
	Обележавање: Дан заштите животне средине	Упознати заштићено подручје „Врело Грзе 4.Акција: Чишћење „Врело“Грзе	ПК „Јаворак“ Екос Ученици
	Поставка променљивог панона	Забележене активности	Ученици
	Селекција отпада	Преузимање сакупљеног пластичног отпада	Ученици и наставници

13. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Васпитни рад који се обавља у средњим школама има за циљ развој способности и интересовања ученика у оквиру различитих делатности, изграђивање стваралачког односа према раду, материјалним и духовним добрима и оспособљавање за укључивање младих у активан друштвени живот. Период емоционалног, психофизичког, интелектуалног, статусног и друштвеног сазревања поклапа се са периодом похађања средње школе тако да је од великог значаја синхронизована делатност свих учесника васпитно-образовног процеса у школи, јер се ту постављају темељи за даљи живот и рад младих људи. У складу са наведеним, школа је дужна да обезбеди услове за сигуран и подстицајан развој и заштиту ученика од свих облика дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Према Протоколу о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, под насиљем и злостављањем се подразумева сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика или запосленог. Насиље може бити физичко, психичко (емоционално), социјално и дигитално, а препознаје се и кроз злоупотребу, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета, ученика и сл. Процедуре у интервенцији су различите у зависности од тога да ли се насиље јавља од стране запосленог према ученику, другом запосленом, родитељу/односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику или запосленом; родитеља/односно другог законског заступника према свом детету, другом детету/ученику, запосленом као и према трећем лицу. Уколико постоји неоснована сумња појачава се васпитни рад и прати понашање ученика, док се у случају основане сумње или сазнања о насиљу у оквиру унапред наведених односа на релацији ученик-запослени-родитељ/остали законски заступник директор предузима мере дефинисане Протоколом о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

У школи постоји Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Поред тога што Тим учествује у превентивним и интервентним активностима, учествује и у припреми и реализацији Плана заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања који садржи податке о мерама, предузетим активностима, носоцима активности, временску динамику, укључивање учесника насиља у ширу друштвену заједницу и евалуацију. У израду Плана заштите треба укључити одељењске старешине, а по потреби и друге надлежне организације и службе, представнике одељењске заједнице или групе, Ученичког парламента, као и ученике – учеснике у насиљу и злостављању. Први ниво насиља евидентира одељењски старешина који прати и процењује ефекте предузете мере, док други и трећи ниво насиља захтева укључивање Тима који води, чува и анализира документацију. Задатак Тима је да два пута годишње подноси извештај директору који даље извештава орган управљања, Савет родитеља и Ученички парламент.

Треба истаћи значај сарадње чланова унутрашње и спољашње мере заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Унутрашњу мрежу заштите чине ученици, одељењски старешина, дежурни наставник, помоћно-техничко особље и Тим за заштиту, док спољашњу мрежу заштите чине центар за социјални рад, школска управа, здравствене организације, родитељи/остали законски заступници, локална самоуправа, МУП, школска управа, спортски савез и други. Школа прописује улоге и одговорности свих чланова чија је континуирана сарадња неопходна у обезбеђивању заштите ученика и одговору на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ И ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Обавеза свих запослених у школи је да реагују на појаву насиља, сумњу или сазнање везано за насиље. Ученици, родитељи/ остали законски заступници, сви запослени не смеју својим понашањем да допринесу појави насиља и имају обавезу и одговорност да међусобно сарађују приликом планирања и реализације интервентних и превентивних активности. Превенција се спроводи кроз васпитни рад, појачан васпитни рад и васпитни рад који је примерен потребама детета, специфичностима установе и у најбољем је интересу детета. У циљу спречавања насиља, неопходно је спровести адекватне превентивне активности:

1. Подизање нивоа свести и осетљивости ученика, родитеља/ осталих законских заступника, свих запослених за препознавање свих облика насиља
2. Неговање атмосфере сарадње, толеранције, уважавања и конструктивне комуникације
3. Истицање и унапређивање знања, вештина и ставова за креирање безбедног окружења и конструктивног реаговања на насиље
4. Упознавање ученика, родитеља/ осталих законских заступника и свих запослених са процедурама за пријављивање и поступање у случају насиља
5. Подстицање и усвајање позитивних норми и облика понашања, конструктивне комуникације и развој емпатије
6. Упознавање са видовима и стратегијама пружања подршке и разумевања различитих облика комуникације и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом
7. Развој социо-емоционалне компетенције код ученика, родитеља/ осталих законских заступника и свих запослених

Превентивне и интервентне мере, одговорна лица и временска динамика остваривања се дефинишу Програмом заштите који се планира развојним планом, а део је годишњег плана рада школе. Програм заштите садржи активности и начин њихове реализације, стручно усавршавање запослених за превентивни рад и адекватну интервенцију, начине информисања о обавезама и одговорностима, подстицање и оспособљавање ученика за сарадњу и активно учешће, садржаје и начин појачаног васпитног рада, поступке за рано препознавање насиља, начин реаговања на насиље, облике и садржај рада са ученицима и децом која трпе насиље, начине, облике и садржаје сарадње са родитељима/осталим законским заступницима и осталим члановима спољашње мреже заштите, начине праћења, вредновања и извештавања органа установе о ефектима предузетих мера (у односу на учесталост и заступљеност инцидената, васпитно-дисциплинских поступака против ученика и запослених, број пријава, број

повреда, број и ефекте плана заштите и акција, остварене обуке, степен и квалитет укључености родитеља/осталих законских заступника и сл.). Извештај о остваривању Програма се доставља Министарству односно надлежној школској управи.

ПРОЦЕДУРА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

Школа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да ученик или запослени трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или припрема. Интервентне активности се предузимају у зависности од нивоа насиља (први, други или трећи ниво), а у складу са наведеним Тим за заштиту у реализацију плана укључује и родитеље/остале законске заступнике осим ако њихово укључивање није у најбољем интересу ученика. Кораци у интервенцији су следећи:

1. Провера сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања директним или индиректним прикупљањем информација
2. Зауостављање насиља, злостављања и занемаривања и смиривање учесника (обавеза свих запослених а посебно најближег присутног запосленог и дежурног наставника)
3. Обавештавање родитеља/осталих законских заступника и предузимање хитних акција по потреби (обезбеђивање прве помоћи, позив полиције и центра за социјални рад)
4. Обављање консултација због процене, анализе инцидента и предузимања одговарајућих мера и активности (одељењски старешина, дежурни наставник, стручни сарадници, Тим за заштиту, директор, Ученички парламент, а по потреби и надлежни органи, организације и службе)
5. Мере и активности се предузимају за све нивое насиља, док се Оперативни план заштите сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за све учеснике – оне који трпе, оне који чине насиље или су сведоци насиља)
6. Праћење ефеката предузетих мера и активности (одељењски старешина, стручни сарадници, Тим за заштиту)

ИНТЕРВЕНЦИЈА ПРЕМА НИВОИМА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Интервенција на првом нивоу: активности предузима самостално одељењски старешина или наставник; у сарадњи са родитељима/осталим законским заступницима у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика или индивидуално. Уколико интензитет васпитног рада није делотворан и не даје повољне ефекте, поступати активностима предвиђеним за други/трећи ниво.

Интервенција на другом нивоу: активности предузима одељењски старешина у сарадњи са стручним сарадником – психологом, Тимом за заштиту, директором уз обавезно учешће родитеља/законских заступника у смислу појачаног васпитног рада. Уколико интензитет васпитног рада није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак или изриче меру у складу са законом.

Интервенција на трећем нивоу: активности предузима директор са Тимом за заштиту уз обавезно ангажовање родитеља/ осталих законских заступника и надлежних органа, организација и служби. Процена нивоа насиља се врши у року од 24 сата на састанку Тима за заштиту и у случају трећег нивоа насиља, злостављања и занемаривања, директор је дужан да у року од 24 сата поднесе пријаву надлежним

органима и обавести Министарство/надлежну школску управу. Пре пријаве се обавља разговор са родитељима/ осталим законским заступницима осим ако укључивање родитеља/ осталих законских заступника није у најбољем интересу ученика (у том случају се укључује центар за социјални рад). Изјава од малолетника се узима у складу са одредбама закона који уређује основе система образовања и васпитања и прописује васпитно-дисциплински поступак у установи. На овом нивоу су обавезни васпитни рад који је у складу са потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере у складу са законом.

ЕВИДЕНЦИЈА И НАЧИНИ ПРАЋЕЊА СЛУЧАЈЕВА НАСИЉА

Сви запослени у школи у обавези су да реагују и воде евиденцију о појавама насиља у образац за евиденцију о случајевима насиља који треба да садржи податке о томе:

1. Шта се догодило ?
2. Ко су учесници ?
3. Како је пријављено насиље ?
4. Врсте интервенције?
5. Какве су последице?
6. Који су исходи предузетих корака?
7. На који начин су укључени родитељи, одељенски старешина, стручна служба?
8. Праћење ефеката предузетих мера.

Све субјекте укључене у решавање проблема треба обавезати на дискрецију и заштиту права ученика. Да би се обезбедила адекватна заштита и поступање у случају насиља, злостављања и занемаривања, потребно је пратити:

1. Понашање детета које је трпело насиље (да ли се повлачи, да ли постаје агресивно; да ли тражи подршку и на који начин...)
2. Детета које се понашало насилно (да ли наставља са нападима, да ли тражи друге жртве, да ли га група одбацује, да ли га група подржава...);
3. Како реагују пасивни посматрачи (да ли се обраћају старијима за помоћ, да ли сви знају како да се повежу са унутрашњом заштитном мрежом и ко је њихова особа од поверења;
4. Да ли се препознаје страх, да ли сами предузимају неке акције и сл.;
5. Шта се дешава у одељењу (да ли се издвајају нове групе, каква је атмосфера ...);
6. Колико су родитељи/старатељи сарадници у активностима на смањивању насиља;
7. Како функционише Тим и унутрашња заштитна мрежа (где су слабе тачке и шта се може боље);
8. Колико су друге институције (спољна заштитна мрежа) укључене и који су ефекти њиховог укључивања

Уколико се увиди да се ситуација насиља понавља, усложњава и постаје ризичнија и опаснија, неопходно је предузети следеће заштитне мере:

- појачати опрез свих запослених и дежурних наставника и ученика
- укључити у рад родитеље/односно друге законске заступнике и школског полицајца
- наставити са индивидуалним радом – задатак психолога школе
- укључити стручњаке из других установа (из спољашње заштитне мреже).

Вишегодишње искуство Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања говори о малом броју сукоба међу ученицима што указује на низак проценат вршњачког насиља у нашој школи. Све је то резултат доброг и континуираног рада Тима, који подстиче међусобну сарадњу међу ученицима, родитељима, наставницима, директором и психологом школе.

Као најадекватнији вид превенције школа организује велики број ваннаставних активности (спортска такмичења, школске приредбе, ученичка предузећа, дан отворених врата), има добру, континуирану сарадњу са родитељима/односно другим законским заступницима, осталим средњим школама у окружењу и локалном самоуправом. У школи се афирмишу позитивне вредности које подстичу ученике да искажу своје таленте и да у сарадњи са наставницима развијају своје потенцијале и квалитете, како би се што боље припремили за будући позив за који се школују.

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Како би се сваком ученику омогућило остваривање и заштита права утврђених Законом, успостављена су

Ученик је обавезан да на време долази на час – свако закашњење се евидентира и повлачи за собом неоправдани изостанак

Дужности ученика су да:

- редовно похађа наставу, стиче знања, овладава вештинама, стручним и општим знањима и уредно извршава друге обавезе у процесу образовно-васпитног рада
- поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа Школе
- савесно ради на усвајању знања, вештина и вредности прописаних школским програмом
- не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника
- поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи
- у Школу долази прикладно одевен за радне активности (није дозвољено ношење кратких панталона, одеће која не покрива стомак или леђа и слично), брине се о личној уредности и хигијени, хигијени школских просторија и школске средине у целини
- брине о својим одевним предметима, прибору, опреми и другој имовини, а посебно за време трајања школских одмора
- чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посета или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван Школе
- чува ђачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које издаје Школа
- се дисциплиновано понаша у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, других облика образовно-васпитног рада (испита, културних, спортских и других активности) и школских одмора
- међусобне неспоразуме и сукобе са ученицима решава у оквиру одељењске заједнице, уз посредовање одељењског старешине, стручног сарадника - психолога, дежурног наставника или директора

Ученику је у Школи забрањено да:

- уноси оружје, оруђе и друга средства којима се могу нанети озледе, угрозити живот ученика и запослених, односно нанети штета школској и личној имовини
- уноси, односно користи алкохол, опијате, наркотичка и друга средства са психоактивним деловањем, која могу угрозити здравље ученика
- самовољно решава међусобне сукобе употребом оружја или оруђа и физичке силе, односно да изазива, учествује или подстиче тучу како са ученицима Школе, тако и са другим лицима која дођу у просторије Школе
- у просторије Школе доводи лица са стране
- омета наставу мобилним телефоном, вокменом и другим средствима комуникације и ласерске технике
- пуши у просторијама Школе
- пише по школским зидовима, клупама, столицама, паноима и постерима или на други начин оштећује и уништава школску имовину

**АКЦИОНИ ПЛАН ТИМА
ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ НАСИЉА,
ЗАНЕМАРИВАЊА И ЗЛОСТАВЉАЊА**

Активности	Носиоци активности	Време реализације
Чланови тима за НЗЗ припремају програм превентивних активности за заштиту ученика од НЗЗ, који су саставни део овог програма	Чланови тима за НЗЗ	Током августа
Упознавање свих запослених у школи ученика, родитеља/осталих законских заступника и чланова Школског одбора са Општим и Посебним протоколом	Чланови тима за НЗЗ	Током септембра и октобра
Организовање основне обуке свих запослених о превенцији, препознавању, процени и реаговању на ситуације насиља	Чланови тима за НЗЗ	Током новембра
Предлагање мера за превенцију и заштиту, организовање консултација и учествовање у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања НЗЗ	Чланови тима за НЗЗ	Током целе школске године
Укључивање родитеља/осталих законских заступника у превентивне и интервентне мере и активности	Чланови тима за НЗЗ	Током целе школске године
Организовање континуиране сарадње са релевантним установама МУП, Центар за Социјални рад, Дом здравља, Хитна помоћ	Директор Чланови тима за НЗЗ	Током целе школске године
Организовање обавезног дежурства наставника, ученика и помоћних радника	Наставници Ученици	Током целе школске године
Наставне садржаје искористити и прилагодити превенцији насиља; неговати културу различитости, толеранције и међусобног уважавања	Наставници Чланови тима за НЗЗ	Током целе школске године
На часу ликовне културе израдити паное на тему заштите од насиља, који ће бити едукативног карактера; изложба радова	Наставник ликовне културе	Током марта и априла
Израда и изложба литерарних радова ученика на тему превенција насиља	Наставници српског језика и књижевности	Током целе школске године

Активности	Носиоци активности	Време реализације
Организовање акција у складу са значајним датумима: Светски дан борбе против сиде, Дан без дуванског дима, Светски дан борбе против трговине људима и др	Директор Чланови тима за НЗЗ Наставници	Током целе школске године
Организовање фер-плеј турнира са ученицима из наше, као и других школа у свим спортским дисциплинама	Наставници физичког васпитања Ученици Одељењске старешине	Током целе школске године
Праћење и процењивње ефеката предузетих мера за заштиту деце и ученика и давање одговарајућих предлога директору	Чланови тима за НЗЗ	Током целе школске године
Вођење и чување документације о случајевима НЗЗ	Члан тима за НЗЗ задужен за вођење записника и евиденције	Током целе школске године
Извештавање стручних тела и органа управљања	Чланови тима за НЗЗ	Током целе школске године

14. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственг здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа у оквиру школског програма, поред наставе реализује и програм школског спорта.

Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељењска такмичења и припреме за такмичење. Школа обавља припреме и такмичења у складу са школским програмом.

Школа може да сарађује и са локалним спортским организацијама.

У току школске године школа може да организује недењу школског спорта.

СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У школи ће за заинтересоване ученике бити организован рад: атлетске, одбојкашке, рукометне, кошаркашке, пливачке, стонотениске и стрељачке секције.

15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са локалном самоуправом, која укључује и сарадњу са Домом омладине, остварује се на основу програма који чини део школског програма и део развојног плана школе.

Школа прати, укључује се у дешавања у локалној самоуправи, и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе.

ОБЈЕКТИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОЈЕ ЋЕ СЕ КОРИСТИТИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМСКИХ САДРЖАЈА ШКОЛЕ

Школа ће за потребе обављања практичне наставе користити:

Погоне фабрике бомбона “Параћинка”, фабрике кондиторских производа „Пионир“ из Суботице погон у Параћину, фабрика кекса “Раваница” у Ћуприји, СЗТР „Исхрана продукт”, фабрика освежавајућих безалкохолних пића „Бахус”, винарија „Навип”, фабрика пива „Јагодинска пивара” у Јагодинама и „ Јоца” у Параћину.

Пекаре: “Извор”, “Бенисимо”, “Пар-пром”, “Квалитет”, “Макси” у Параћину, “Златни делишес”, и “Камбера” у Ћуприји.

Ради што успешнијег и квалитетнијег коришћења производних капацитета школа ће са поменутиим организацијама склопити пословни споразум о коришћењу њихових производних погона.

За реализацију факултативних активности школа ће користити следеће објекте:

- салу градског аматерског позоришта
- СРЦ “7.јули”
- спортске терене СФС
- културни центар

ОСТВАРИВАЊЕ САРАДЊЕ СА ДРУГИМ АКТИВИМА, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, СТРУЧНИМ ДРУШТВИМА, ФАКУЛТЕТИМА, ИНСТИТУТИМА, ПРЕДУЗЕЋИМА И УСТАНОВАМА

- Сарадња са другим активима: утврђивање корелације међу сродним садржајима програма; усклађивање распореда одржавања писмених задатака вежби, практичне наставе и ваннаставних активности; договарање о заједничком програму стручног усавршавања
- Сарадња са стручним сарадницима
- Сарадња са градском библиотеком
- Дом омладине
- Сарадња са стручним друштвима, факултетима, институтима, предузећима и установама
- учешће у раду стручних друштава.
- сарадња са матичним факултетима и одговарајућим институтима; остваривање контаката са предузећима и установама

16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Програм сарадње са породицом школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно старатељима ученика, који обухватају детаљно информисање и светоавње родитеља, укључивање родитеља у активности школе, консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, ванаставних, организационих и финансијских питања и то ради унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности образовно-васпитних утицаја.

План сарадње са родитељима

Сарадња са родитељима остварује се међусобним информисањем и сарадњом наставника и родитеља. Сарадња са родитељима ученика реализоваће се преко родитељских састанака, организованих разговора, свакодневних контаката.

Први родитељски састанак одржаће се почетком септембра са следећим дневним редом:

- Упознавање родитеља са школским календаром за текућу школску годину
- Разговор о односу према школској имовини и упознавање родитеља са правилима понашања ученика у школи.
- Набавка уџбеника и прибора за рад.
- Избор једног члана за Савет родитеља школе.
- Радно време школске библиотеке
- Организација ученичке екскурзије у текућој школској години.

Други родитељски састанак одржаће се у новембру са следећим дневним редом:

1. Успех и дисциплина ученика на крају првог класификационог периода

Трећи родитељски састанак одржаће се по завршетку првог полугодишта, са следећим дневним редом:

1. Саопштавање успеха на крају првог полугодишта – подела ђачких књижица

Четврти родитељски састанак одржаће се у априлу са следећим дневним редом:

1. Успех и дисциплина ученика

Пети родитељски састанак одржаће се у јуну са следећим дневним редом:

1. Саопштавање успеха ученика на крају школске године и подела сведочанстава

Зависно од указане потребе одељењски старешина може да закаже и ванредни родитељски састанак за решавање актуелних адолесцентских проблема.

У циљу приближавања родитеља и школе, школа ће организовати радионице за ученике и родитеље

Средња школа има посебну улогу и одговорност у васпитању младих, јер су млади тада у разојном периоду психофизичког и психосоцијалног сазревања и формирања личности. То је период изграђивања ставова, усвајања образаца понашања, стилова живљења, испољавања креативних компоненти мишљења, период формирања идентитета, социјалне и емоционалне интеграције личности младих.

Први контакт и увођење ученика у живот школе и одељења обавља се преко разредног старешине, који омогућава ученицима како упознавање са школом, тако и упућивање у даљи рад.

За што потпунији васпитно - образовни рад неопходна је сарадња између одељенског старешине, свих наставника, стручног сарадника, директора и свих радника школе, ради што потпунијег увида у развој појединих ученика.

У циљу што потпунијег реализовања васпитно - образовне делатности одељенски старешина мора да активно укључи родитеље у живот и рад школе.

Као педагошки и организациони руководилац одељења одељенски старешина има следеће задатке:

- васпитно делује на ученике одељења
- брине се о учењу и успеху ученика у свим видовима и ваннаставних активности
- програмира и организује друштвено користан рад ученика у одељењу
- сарађује са родитељима
- ради на остваривању плана одељенског већа
- води педагошку документацију
- врши анализу понашања ученика и предлаже мере за решавање проблема
- руководи радом одељенског већа
- контактира са социјално-педагошком службом ради решавања одређених проблема

СЕПТЕМБАР

1. Упознавање ученика са организацијом и структуром школе, кућним редом и начином живота и рада у школи
2. Информације о набавци уџбеника, распореду часова, формирању одељенске заједнице
3. Права и обавезе ученика
4. Задаци дежурних ученика
5. Организација радних субота
6. Родитељски састанци.

ОКТОБАР

1. Место и улога ученика у планирању и остваривању васпитно-образовног рада у школи
2. Слободне и културне активности и јавне активности школе
3. Вредновање резултата рада ученика у школи
4. Начини и методе учења и усвајања нових знања

НОВЕМБАР

1. Анализа успеха ученика на крају 1 класификационог периода
2. Изостајање са наставе и како га смањити
3. Помоћ слабим ученицима у циљу побољшања успеха
4. Слободно време и како га рационално искористити

ДЕЦЕМБАР

1. Хуманизација школског простора, колико смо хумани према својим вршњацима, старијим лицима и својим професорима
2. Како и где провести зимски распуст и Нову годину
3. Како схватам додатну и допунску наставу

ЈАНУАР

1. Улога Светог Саве у просвећивању људи

ФЕБРУАР

1. Одељенска заједница као креатор колективне атмосфере у одељењу
2. Другарство у одељењу и међуљудски односи у друштву.
3. Анализа успеха ученика на крају 1 полугодишта
4. Предавање о алкохолу и дроги и њихов утицај на младе
5. Како сам провео зимски распуст

МАРТ

1. Чиме се можемо поносити у животу и раду нашег одељења, града школе, како лично допринети некој промени
2. Организација радне суботе
3. Успех у одељењу, пружање помоћи слабим ученицима

АПРИЛ

1. Анализа успеха ученика на 2 класификационом периоду
2. Мере за побољшање успеха ученика
3. Рад одељенске заједнице
4. Како провести пролећни распуст

МАЈ

1. Предавање (здрава животна средина)
2. Организација радне суботе

3. Где би после завршене школе
4. Једнодневни излет

ЈУНИ

1. Анализа успеха у одељењу
2. Информације о завршетку школске године
3. Анализа рада у протеклој школској години
4. Како провести летњи распуст
5. Родитељски састанци
6. Похвале и награде ученика

17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Школа планира извођење излета и екскурзија, на начин и условима утврђеним наставним паном и програмом.

Програм излета и екскурзија саставни је део школског програма и годишњег плана рада школе.

Приликом извођења излета и екскурзија нарочито се мора водити рачуна о свим видовима заштите и безбедности ученика.

Екскурзије

Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су:

- проучавање објеката и феномена у природи;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота;
- подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.
- савлађивање и продубљивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и саставни су део годишњег програма рада школе.

Програм екскурзије садржи:

- образовно-васпитне циљеве и задатке,
- садржаје којима се постављени циљеви остварују,
- планирани обухват ученика
- носиоце предвиђених садржаја и активности,
- време трајања екскурзије,
- путне правце,
- техничку организацију и
- начин финансирања.

Екскурзија за први и други разред се одвија унутар граница наше земље. Екскурзија за трећи и четврти разред може да се организује у иностранству.

Ескурзија може да траје:

- за ученике првог разреда – до три дана;
- за ученике другог разреда – до пет дана
- за ученике трећег и четвртог разреда – до пет наставних дана.

Школа ће у складу са потребама образовних профила организовати стручне посете које ће детаљније бити уређене годишњим планом рада школе.

Ескурзија се изводи ако иде најмање 60% ученика из разреда. Ескурзија као посебан облик образовно-васпитног рада организује се изван школе и то ради проучавања наставних садржаја који се не могу обрадити у школи.

Она може бити стручна и образовно-васпитна.

Садржај ескурзије утврђује Наставничко веће.

Предлог програма ескурзије саставља посебна комисија коју одређује Наставничко веће.

Сагласност на програм ескурзије даје Савет родитеља школе.

Програм ескурзије треба да садржи одређене циљеве као што су:

упознавање са географским местима, насељима, пределима, културно-историјским споменицима и др.

Ескурзија као облик образовно-васпитног рада треба да садржи:

- образовни циљ
- стручни циљ
- еколошки циљ, развијање љубави и одговорности према природи и околини која нас окружује
- историјски циљ, упознаје нас са историјом појединих крајева, градова, са традицијом.

Ескурзију треба планирати тако да сви циљеви буду испуњени.

Извештај о раду комисије треба да садржи: податке о учесницима ескурзије, време одржавања, организатор и превозник, запажања о ескурзији, превознику, организатору. На крају извештаја треба дати предлоге и сугестије за будућу праксу. Извештај се подноси Наставничком већу, директору и Савету родитеља на разматрање. Школски одбор разматра и усваја извештај.

Ученици ће у оквиру наставе обављати и стручне ескурзије.

План извођења стручних ескурзија ученика прехранбене струке у школској години извршиће се у зависности од могућности и одобрених термина предузећа и институција:

- жупска берба у Александровцу
- фабрици уља “Рубин” и винарији “Рубин” у Крушевцу
- посета мађународног сајма пољопривреде у Новом Саду

- фабрика пива „Јагодинска пивара” у Јагодини

У реализацији стручних ескурзија могућа су терминска одступања у зависности од договора и терминским могућностима радних организација.

18. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду

Безбедност и здравље на раду подразумева остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља ученика и запослених лица.

Безбедност и заштита здравља на раду једно је од основних права сваког човека.

Интерес друштва, свих субјеката и сваког појединца је да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру, односно да се остваре услови рада који омогућавају продуктиван рад и живот запослених и ученика, као и пуно физичко, психичко и социјално благостање ученика и свих запослених.

Заштита и безбедност ученика Школе остварује се као:

- физичка заштита и безбедност
- здравствена заштита и безбедност
- ментална заштита и безбедност

Школа, **физичку заштиту и безбедност**, остварује у сарадњи са надлежним органима локалне самоуправе и другим надлежним органима, кроз:

- контролу безбедности самог објекта школе и школског дворишта, контролу уласка и изласка у школу (видео надзор, дежурни наставници, дежурни ученици, помоћно особље, школски полицајац итд.),
- контролу исправности електро, водоводних и других елементарних активности (редован преглед свих просторија, контрола исправности инсталација, обавезно искључивање коришћених елекотро-уређаја, оптимална температура у сезони грејања, адекватна осветљеност итд.)
- организацију различитих вежби (правила понашања током евентуално мањег пожара, правила понашања током евентуално већег пожара, правилна употреба противпожарне заштите и употреба апарата за гашење пожара, пут евакуације итд.)
- прву помоћ (мере прве помоћи и самопомоћи, правила коришћења средстава из сандучета прве помоћи итд.)
- заштиту јавних окупљања и заштиту ученика током ван школских активности (сагласност родитеља, дежурна лица, организовани превоз, забрана пушења, алкохола, опијата и других психоактивних супстанци, забрана уношења оружја и предмета којима се могу угрозити живот ученика и запослених итд.)
- заштиту за време екскурзија (сагласност родитеља, наставници као надзор, вођа пута, унапред организован квалитетан и безбедан превоз, кадровска и техничка опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у којем су смештени, квалитет исхране (физичко, технолошко обезбеђење, медицинска помоћ), међународно здравствено осигурање (уколико се екскурзија реализује у иностранству) итд.)

Школа, здравствену заштиту и безбедност, реализује кроз:

- одржавање хигијене унутар школе (свакодневно чишћење и дезинфекција просторија, радних површина, опреме и прибора итд.)
- одржавање ваншколског простора (поливање цвећа, редовно кошење траве, чишћење снега итд.)
- редовне прегледе (системске, санитарне итд.)
- едукацију ученика и наставника о промоцији здравља, превенцији болести, лечењу болести, препознавању заразних болести, болести зависности итд. (презентације, семинари, пројекти итд.)
- стални надзор наставника или стручног сарадника за време извођења активности које престављају потенцијлну опасност за настанак повреде
- обавезно ношење личних заштитних средстава током рада у лабораторији (заштитни мантили дугих рукава, панталоне, обућа затворених прстију, заштитне рукавице, заштитне наочаре итд.)
- едукацију ученика о правилном извођењу хемијских реакција, руковању хемикалијама и опремом, захваљујући добром познавању знакова опасности на хемикалијама и знакова опасности у лабораторији

Ментална заштита и безбедност ученика спроводи се кроз:

- забрану активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, језичке, верске или полне припадности, физичких или психичких својстава, сметњи у развоју, здравственог стања, узраста, социјалног и имовинског стањења итд.
- развијање хуманих односа у школи (васпитање, сарадња, пријатељство, пристојно понашање, поштовање и уважавање личности итд.)
- активно учествовање директора, школског психолога и наставника у решавању евентуалних неспоразума и сукоба

19. ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ

Модел центар је школа која унутар школског програма остварује и друге програме и активности усмерене на унапређивање васпитно образовног рада, повећање квалитета и доступности образовања и васпитања.

Уколико школа остварује програме и активности образовања којима се унапређује образовно- васпитни рад за одрасле, модел центар образује центар континуирање образовање одраслих, као посебну организациону јединицу.

Школа може да има своје ученичке организације, а може да се повезује и са организацијама ван школе (Црвени крст, организација горана, планинара, извиђача и сл) у складу са законом,

У свакој школи се организује Ученички парламентар у складу са Законом о образовању и васпитању.

Ученички парламентар предлаже свој програм рада

Начин рада ученичког парламента одређује се актом школе

Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената.

Ученички парламентар, уз сагласност школског одбора, може основати ученички клуб.

Друштвено – користан рад реализује се са циљем да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности у слободном времену, допринесе стварању и унапређивању услова живота и рада људи у којој и широј друштвеној заједници.

Задаци су:

- развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове ради задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи; развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

Садржај и облици друштвено корисног рада су следећи:

- одржавање школског простора: уређење учионица, заједничких просторија, уређење школског дворишта (неговање зеленила у згради и дворишту)
- рад у школској библиотеци,
- учествовање у акцијама пошумљавања
- израда паноа и зидних новина, израда шема и графикана и других наставних средстава
- друге активности за којима се буде указала прилика

Културна и јавна делатност школе

- рад на припреми, издавању и промоцији школског листа,
- рад на промоцији образовних профила по основним школама,
- учествовање на сајмовима (сајам туризма, сајам образовања, сајам виртуелних предузећа),
- учествовање ученика на Републичком Кросу РТС-а,
- учешће представника Парламента ученика у Унији средњошколаца,
- учешће ученика и наставника у раду истраживачког центра Петница,
- учествовање у културним и јавним манифестацијама у граду (свечане академије, трибине, дебате, промоције, музички наступи),
- учествовање у посетама Београду – Белом двору, Народној скупштини, у оквиру верске наставе посете већим манастирима у Србији,
- активно учешће у пројектима НВО (обуке, семинари, акције на нивоу града),
- учествовање у пројектима међународног карактера,
- учешће ученика и наставника на Међународној смотри „Читалићи”
- учествовање на јавним државним и међудржавним конкурсима (литералним/ликовним радовима),
- друге активности за којима се буде указала прилика.

Остале активности

- хуманитарне активности: учешће у акцијама Црвеног крста у добровољном давању крви, сакупљање добровољних новчаних и других прилога,
- купо-продаја половних уџбеника,
- друге активности за којима се буде указала прилика.

20. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Новим Законом о основама образовања и васпитања (2009. године) створени су услови за институционалну подршку развоју и примени инклузивног образовања и обезбеђивање доступности образовања деци из различитих осетљивих група, која су до сада углавном остајала ван система. Општи принципи система образовања и васпитања дају једнаке могућности свима за:

- Једнакоправност и доступност образовања
- Квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање
- Пуно поштовање права детета, ученика и одраслог
- Образовање и васпитање које излази у сусрет различитим потребама ученика
- Једнаке могућности образовања и васпитања у складу са потребама и интересовањима
- Приступ свим нивоима образовања деци, ученицима и одраслима са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Право на ИОП има дете, ученик и одрасли коме је потребна додатна подршка због тога што:

- 1) има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи у учењу или проблема у понашању и емоционалном развоју);
- 2) има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или сметње из спектра аутизма);
- 3) потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини (социјално, економски, културно, језички сиромашној средини или дуготрајно борави у здравственој, односно социјалној установи);
- 4) из других разлога остварује право на подршку у образовању.

Право на прилагођен начин образовања по ИОП-у у смислу проширивања и продубљивања садржаја учења има и ученик са изузетним способностима који стиче основно и средње образовање и васпитање (ИОП-3)

Индивидуални образовни рад који се обавља у средњим школама има за циљ развијање способности и интересовања ученика у различитим делатностима, по програму који је прилагођен могућностима појединца, а који реализује предметни наставник за одређену наставну област. Циљ индивидуалног образовног плана рада јесте оптимални развој детета и ученика и укључивање у вршњачки колектив као и остваривање општих и посебних исхода образовања и васпитања.

У Технолошкој школи постоји стручни тим за инклузивно образовање.

Мере индивидуализације остварују се путем разумног прилагођавања простора и услова рада у школи, прилагођавања метода рада, наставних средстава и дидактичког материјала, начина давања инструкције и задавања задатака, праћења напредовања, начина усвајања садржаја, провере знања и измена садржаја активности у васпитној групи, односно садржаја учења и исхода образовања и васпитања.

Мере индивидуализације спроводе се током процеса образовања и васпитања, као саставни део образовно-васпитног рада наставника, о чему се води педагошка документација.

Наставник, стручни сарадник прати развој и процес учења детета, ученика кроз области вештине за учење, социјалне и комуникацијске вештине, самосталност и бригаа о себи. Ако у поступку праћења утврди да постоје физичке, комуникацијске или

социјалне препреке које неповољно утичу на развој детета стручни сарадник - психолог приступа прикупљању података из различитих извора за израду педагошког профила.

Предлог за утврђивање права на ИОП директору установе подноси Тим за инклузивно образовање, на основу процене коју даје наставник, стручни сарадник - психолог или родитељ/остали законски заступник, након што су претходно примењиване, евидентирани и вредноване мере индивидуализације. Установа писменим путем обавештава родитеља/осталог законског заступника о подношењу предлога а он својим потписом даје сагласност на предлог и на примену израђеног индивидуалног плана рада - ИОП-а 1. ИОП доноси Педагошки колегијим на предлог Тима за инклузивно образовање.

Ученик који се образује по ИОП-у оцењује се на начин и према исходима планираним ИОП-ом, а у складу са посебним законом.

Завршни испит, пријемни испит и матурски испит ученик полаже у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, уз неопходна прилагођавања која предлаже и образлаже Тим, а у складу са ИОП-ом.

Вредновање ИОП-а врши Тим према унапред утврђеној динамици и према насталој потреби (у првој години уписа тромесечно, а касније на почетку сваког полугодишта), а у циљу ревидирања постојећег ИОП-а писања новог или укидања ИОП-а и израде плана мере индивидуализације. Резултати вредновања се достављају Тиму за инклузивно образовање и педагошком колегијуму.

У израду ИОП-а, уколико постоји потреба, укључује се представник Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у циљу планирања активности у оквиру ИОП-а, а у вези са заштитом од насиља.

Стручни Тим за инклузивно образовање најпре посматра ученика, његово напредовање и прилагођавање новој средини, а потом се на одељењском већу у договору са наставницима, одељењским старешином одлучује које мере ће се примењивати у даљем раду са одређеним учеником (појачани рад, ИОП-1). У оквиру поједних одељења постоје ученици који на основу мишљења интерресорне комисије раде по појачаном програму ИОП-2. Сарадња са родитељима /односно другим законским старатељима тих ученика је добра и континуирана, тако да се и из тог угла прати напредовање ученика, како у учењу тако и у понашању.

Социјализација ученика је на првом месту, интезивно се у оквиру школе ради на укључивању ученика у нову средину и окружење, како би позитвна социјално-психолошка клима деловала стимулативно на развој и јачање добрих страна код ученика. Када се код ученика степен самопоуздања подигне на завидни ниво, ученик почиње сам да се труди и цео процес учења и наставе доживљава као изазов за лични развој и напредовање. Континуирана сарадња на релацији ученик, одељењски старешина, родитељ/односно други законски старатељ, стручни сарадник –психолог даје добре резултате и указује на константно напредовање ученика.

21. ОСТАЛИ ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И САДРЖАЈИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

УЧЕНИЧКИ ПРЛАМЕНТ

Ученички парламент Технолошке школе планира да настави са активностима које континуирано обавља у току школске године:

Берза уџбеника

Ученички парламент Технолошке школе покренуо је иницијативу да се организује размена половних уџбеника. Идеја је да ученици на једном месту пронађу све потребне уџбенике. Берза уџбеника обавља се у септембру испред Технолошке школе.

Трибине

У циљу унапређења здравља ученика биће организовано неколико предавања. Предавачи ће бити лекари из Дома здравља у Параћину.

Теме предавања биће: наркоманија, алкохолизам, контрацепција, прва помоћ код ургентних стања.

На часовима биологије као и кроз рад Црвеног крста утицаће се на ученике да и сами буду носиоци заштите и унапређивања хигијенских услова и животне средине у школи.

Хуманитарне акције

Школа као организована институција у којој се ученици образују и васпитавају највише може да допринесе формирању хумане личности. Школа ће тај циљ остваривати рализацијом хуманитарних акција чији ће носиоци бити ученици.

Школа има традиционалну сарадњу са Црвеним крстом, која ће се наставити и ове школске године. Носиоци ове сарадње биће наши ученици – активисти Црвеног Крста. Њихов рад координираће Ана Милутиновић.

Представници Ученичког парламента дају предлоге како да се у наредном периоду побољшају услови рада у школи и то:

Разглас

Постављањем разгласа ученицима би било омогућено да за време одмора слушају музику, истовремено буду обавештени о свим битним догађањима у школи. Постоји могућност формирања

Клуб простор

Пано за истицање успеха и постигнућа најбољих ученика

Учионица на отвореном

Издавање школског часописа - годишњака

Директор школе
Ненад Милосављевић

М. П.

Председник Школског одбора

